

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 16ης Μαρτίου 2016*

«Προστασία των καταναλωτών — Κανονισμός (ΕΚ) 1924/2006 — Ισχυρισμοί υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών — Άρνηση εγκρίσεως ορισμένων ισχυρισμών παρά τη θετική γνώμη της EFSA — Αναλογικότητα — Ίση μεταχείριση — Υποχρέωση αιτιολογήσεως»

Στην υπόθεση T-100/15,

Dextro Energy GmbH & Co. KG, με έδρα το Krefeld (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους M. Hagenmeyer και T. Teuffer, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από την S. Grünheid,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως του κανονισμού (ΕΕ) 2015/8 της Επιτροπής, της 6ης Ιανουαρίου 2015, σχετικά με την άρνηση έγκρισης ορισμένων ισχυρισμών υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών (ΕΕ L 3, σ. 6),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Dittrich (εισηγητή), πρόεδρο, J. Schwarcz και V. Tomljenović, δικαστές,

γραμματέας: S. Bukšek Tomas, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 25ης Νοεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η προσφεύγουσα, Dextro Energy GmbH & Co. KG, είναι εγκατεστημένη στη Γερμανία επιχείρηση η οποία παράγει, με το σήμα Dextro Energy, προϊόντα διαφόρων μορφών αποτελούμενα σχεδόν εξ ολοκλήρου από γλυκόζη τα οποία προορίζονται για τη γερμανική και την ευρωπαϊκή αγορά. Ο κλασικός κύβος αποτελείται από οκτώ πλακίδια γλυκόζης των 6 γραμμαρίων.
- 2 Η γλυκόζη είναι μονοσακχαρίτης που ανήκει στην ομάδα των υδατανθράκων. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 304, σ. 18), σε συνδυασμό με το παράρτημα I, σημείο 8, του ίδιου κανονισμού, όλοι οι μονοσακχαρίτες και διασακχαρίτες που περιέχονται στα τρόφιμα, εκτός από τις πολυόλες, συνιστούν σάκχαρα.
- 3 Δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 5, και του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα (ΕΕ L 404, σ. 9), στις 21 Δεκεμβρίου 2011 η προσφεύγουσα ζήτησε από την αρμόδια γερμανική αρχή, δηλαδή την Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (γερμανική ομοσπονδιακή αρχή για την προστασία των καταναλωτών και την ασφάλεια των τροφίμων), να εγκρίνει μεταξύ άλλων τους ακόλουθους ισχυρισμούς υγείας προσδιορίζοντας για τον καθένα από αυτούς τον πληθυσμό-στόχο:
 - «η γλυκόζη μεταβολίζεται από τον κανονικό μεταβολισμό ενέργειας του οργανισμού»: ο πληθυσμός-στόχος συνίστατο στον γενικό πληθυσμό·
 - «η γλυκόζη στηρίζει τη σωματική δραστηριότητα»: ο πληθυσμός-στόχος αποτελούνταν από υγιείς, δραστήριους και προπονημένους στην άθληση αντοχής άνδρες και γυναίκες·
 - «η γλυκόζη συμβάλλει στη φυσιολογική λειτουργία των μεταβολικών διεργασιών που αποσκοπούν στην παραγωγή ενέργειας»: ο πληθυσμός-στόχος συνίστατο στον γενικό πληθυσμό·
 - «η γλυκόζη συμβάλλει στη φυσιολογική λειτουργία των μεταβολικών διεργασιών που αποσκοπούν στην παραγωγή ενέργειας κατά την άσκηση»: ο πληθυσμός-στόχος αποτελούνταν από υγιείς, δραστήριους και προπονημένους στην άθληση αντοχής άνδρες και γυναίκες·
 - «η γλυκόζη συμβάλλει στη φυσιολογική λειτουργία των μυών κατά την άσκηση»: ο πληθυσμός-στόχος αποτελούνταν από υγιείς, δραστήριους και προπονημένους στην άθληση αντοχής άνδρες και γυναίκες.
- 4 Βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, το Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit απέστειλε την αίτηση αυτή στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA).
- 5 Με έγγραφο της 12ης Μαρτίου 2012, η EFSA ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από την προσφεύγουσα.

- 6 Με το από 26 Μαρτίου 2012 έγγραφό της προς την EFSA, η προσφεύγουσα πρότεινε να προστεθεί η λέξη «φυσιολογική» στον ισχυρισμό «η γλυκόζη στηρίζει τη σωματική δραστηριότητα» πριν από τη λέξη «σωματική». Εξάλλου, σχετικά με τον ισχυρισμό «η γλυκόζη συμβάλλει στη φυσιολογική λειτουργία των μυών κατά την άσκηση», η προσφεύγουσα δέχθηκε τη διαγραφή των λέξεων «κατά την άσκηση».
- 7 Στις 25 Απριλίου 2012, η EFSA εξέδωσε πέντε επιστημονικές γνώμες για τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 16, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού. Στη γνώμη της που αφορούσε τον ισχυρισμό «η γλυκόζη μεταβολίζεται από τον κανονικό μεταβολισμό ενέργειας του οργανισμού», η EFSA διαπίστωσε ότι, βάσει των προσκομισθέντων στοιχείων, αποδεικνυόταν σχέση αιτίου και αιτιατού μεταξύ της κατανάλωσης γλυκόζης και της συμβολής στον μεταβολισμό παραγωγής ενέργειας. Διαπίστωσε επίσης ότι η φράση «η γλυκόζη συμβάλλει στις μεταβολικές διεργασίες που αποσκοπούν στην παραγωγή ενέργειας» ανταποκρινόταν στα επιστημονικά στοιχεία και ότι ένα τρόφιμο, για να μπορεί να φέρει τον ισχυρισμό αυτό, έπρεπε να αποτελεί σημαντική πηγή γλυκόζης. Συναφώς, υπενθύμισε ότι, όσον αφορά τους υδατάνθρακες, οι ποσότητες αναφοράς για τους σκοπούς της επισήμανσης είχαν καθοριστεί στον κανονισμό 1169/2011 και ότι ο πληθυσμός-στόχος ήταν ο γενικός πληθυσμός.
- 8 Όσον αφορά τους τέσσερις λοιπούς ισχυρισμούς υγείας, όπως είχαν τροποποιηθεί σύμφωνα με τις προτάσεις της προσφεύγουσας ή με τη συναίνεση της προσφεύγουσας, η EFSA διαπίστωσε, στις αντίστοιχες επιστημονικές γνώμες της, βάσει των προσκομισθέντων από την προσφεύγουσα στοιχείων, ότι τα προβαλλόμενα αποτελέσματα αφορούσαν τη συμμετοχή της γλυκόζης στον μεταβολισμό ενέργειας, από την αξιολόγηση της οποίας είχε ήδη προκύψει ευνοϊκό αποτέλεσμα.
- 9 Μετά την πραγματοποιηθείσα στις 11 Μαΐου 2012 δημοσίευση των πέντε επιστημονικών γνωμών, σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού 1924/2006, η British specialist nutrition association (Ένωση Βρετανών παρασκευαστών διαιτητικών τροφίμων, στο εξής: BSNA) διατύπωσε στις 7 Ιουνίου 2012 παρατηρήσεις επί των γνωμών αυτών ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Με έγγραφο της 11ης Ιουνίου 2012, η προσφεύγουσα υπέβαλε παρατηρήσεις επί των επιστημονικών γνωμών της EFSA για τους ισχυρισμούς «η γλυκόζη στηρίζει τη φυσιολογική σωματική δραστηριότητα» και «η γλυκόζη συμβάλλει στη φυσιολογική λειτουργία των μυών». Η Επιτροπή διαβίβασε τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας στην EFSA προκειμένου αυτή να λάβει θέση.
- 10 Στις 12 Σεπτεμβρίου 2012, η EFSA υπέβαλε δύο τεχνικές εκθέσεις στις οποίες εξέτασε τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας για τις δύο ανωτέρω επιστημονικές γνώμες.
- 11 Στις 17 Οκτωβρίου 2014, η Επιτροπή υπέβαλε στους αντιπροσώπους των κρατών μελών στη μόνιμη επιτροπή φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών σχέδιο κανονισμού που αφορούσε την άρνηση εγκρίσεως των ζητηθέντων από την προσφεύγουσα ισχυρισμών υγείας. Η επιτροπή αυτή είχε συσταθεί με το άρθρο 58, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της EFSA και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε μεταξύ άλλων από τον κανονισμό (ΕΕ) 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική αλυσίδα, την υγεία των ζώων και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό, για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 98/56/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ και 2008/90/ΕΚ, των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 882/2004, (ΕΚ) αριθ. 396/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 καθώς και της οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 66/399/ΕΚΕ, 76/894/ΕΚΕ και 2009/470/ΕΚ (ΕΕ L 189, σ. 1). Κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής αυτής στις 17 Οκτωβρίου 2014, υπήρξε ομοφωνία μεταξύ των κρατών μελών ως προς το εν λόγω σχέδιο κανονισμού.

- 12 Στις 6 Ιανουαρίου 2015, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/8, σχετικά με την άρνηση έγκρισης ορισμένων ισχυρισμών υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών (ΕΕ L 3, σ. 6, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός). Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού, σε συνδυασμό με το παράρτημα αυτού, οι πέντε ισχυρισμοί υγείας που αποτελούσαν αντικείμενο των προαναφερθεισών στις σκέψεις 7 και 8 ανωτέρω επιστημονικών γνώμων της EFSA δεν περιλαμβάνονταν στον προβλεπόμενο στο άρθρο 13, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/2006 κατάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους επιτρεπόμενους ισχυρισμούς. Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, του προσβαλλόμενου κανονισμού, οι ισχυρισμοί υγείας που αναφέρονταν στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και οι οποίοι είχαν χρησιμοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ως άνω κανονισμού μπορούσαν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται για μέγιστη περίοδο έξι μηνών μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού αυτού.
- 13 Στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, η Επιτροπή θεμελίωσε την άρνησή της να εγκρίνει τους πέντε επίδικους ισχυρισμούς υγείας στις ακόλουθες εκτιμήσεις:

«Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, και το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού [...] αριθ. 1924/2006, οι ισχυρισμοί υγείας πρέπει να βασίζονται σε γενικώς αποδεκτά επιστημονικά στοιχεία. Η έγκριση μπορεί επίσης [...] νόμιμα [να μη χορηγηθεί] σε περίπτωση ισχυρισμών υγείας που δεν συμμορφώνονται με άλλες γενικές και ειδικές απαιτήσεις του κανονισμού [...] αριθ. 1924/2006, ακόμη και σε περίπτωση θετικής επιστημονικής αξιολόγησης εκ μέρους της [EFSA]. Οι ισχυρισμοί υγείας που δεν συμβιβάζονται με γενικά αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας δεν θα πρέπει να διατυπώνονται. Η [EFSA] κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αποδείχθηκε σχέση αιτίου-αιτιατού μεταξύ της κατανάλωσης γλυκόζης και της συμβολής στις μεταβολικές διεργασίες που αποσκοπούν στην παραγωγή ενέργειας. Ωστόσο, η χρήση των εν λόγω ισχυρισμών υγείας θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές, διότι ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων. Εξάλλου, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της πρόσληψής τους από τους καταναλωτές. Συνεπώς, ο εν λόγω ισχυρισμός υγείας δεν συμμορφώνεται με το άρθρο 3 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού [...] αριθ. 1924/2006, που προβλέπει ότι η χρήση ισχυρισμών δεν πρέπει να είναι διφορούμενη ή παραπλανητική. Επιπλέον, ακόμη και αν ο συγκεκριμένος ισχυρισμός υγείας επρόκειτο να επιτραπεί μόνον υπό ειδικούς όρους χρήσης και/ή να συνοδεύεται από πρόσθετες δηλώσεις ή προειδοποιήσεις, αυτό δεν θα αρκούσε για να ελαττώσει τη σύγχυση των καταναλωτών και, κατά συνέπεια, ο εν λόγω ισχυρισμός δεν θα πρέπει να εγκριθεί.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 Φεβρουαρίου 2015, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 15 Με έγγραφο της 24ης Σεπτεμβρίου 2015, η προσφεύγουσα ζήτησε τη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως σύμφωνα με το άρθρο 106, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.
- 16 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 17 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 25ης Νοεμβρίου 2015.
- 18 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

19 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

20 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει τέσσερις λόγους, εκ των οποίων ο πρώτος αντλείται από παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, ο δεύτερος από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, ο τρίτος από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και ο τέταρτος από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006

21 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 καθόσον, παρά τις θετικές επιστημονικές γνώμες της EFSA, αρνήθηκε να καταχωρίσει τους πέντε ζητηθέντες ισχυρισμούς υγείας στον προβλεπόμενο στο άρθρο 13, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού κατάλογο της Ένωσης με τους επιτρεπόμενους ισχυρισμούς.

22 Κατ' ουσίαν, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως περιλαμβάνει πέντε σκέλη. Το πρώτο σκέλος αντλείται από μη εκπλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 για την άρνηση καταχωρίσεως ενός ισχυρισμού υγείας στον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών. Το δεύτερο σκέλος αφορά την εκτίμηση από την Επιτροπή της συμβατότητας των επίδικων ισχυρισμών υγείας προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας. Με το τρίτο σκέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή κακώς έκρινε ότι η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές. Στο πλαίσιο του τέταρτου σκέλους, η προσφεύγουσα διαβεβαιώνει ότι, παρά τα όσα κρίθηκαν από την Επιτροπή, η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας δεν ήταν ούτε διφορούμενη ούτε παραπλανητική. Τέλος, το πέμπτο σκέλος αφορά το ζήτημα αν η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωσή της να ελέγξει αν οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας μπορούσαν να επιτραπούν υπό ειδικούς όρους χρήσεως ή συνοδευόμενοι από πρόσθετες εξηγήσεις ή προειδοποιήσεις.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από μη τήρηση των προϋποθέσεων που προβλέπει το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 για την άρνηση καταχωρίσεως ενός ισχυρισμού υγείας στον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών

23 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 καθόσον αρνήθηκε να καταχωρίσει τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας στον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών παρά τις θετικές επιστημονικές γνώμες της EFSA. Κατά κανόνα, ισχυρισμός ως προς τον οποίο η EFSA διατύπωσε θετική γνώμη πρέπει να εγκρίνεται. Κατά την προσφεύγουσα, από το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 δεν μπορεί να συναχθεί ποιοι είναι οι σχετικοί θεμιτοί παράγοντες τους οποίους μπορεί να λάβει υπόψη η Επιτροπή όταν αποφαινεται επί αιτήσεως καταχωρίσεως ενός ισχυρισμού υγείας. Εν προκειμένω, η απόρριψη των επίδικων ισχυρισμών υγείας παρά τις θετικές γνώμες της EFSA δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε από επιταγές του δικαίου της Ένωσης ούτε από σχετικούς θεμιτούς παράγοντες, από τη στιγμή μάλιστα που η Επιτροπή επέτρεψε τη χρήση των ισχυρισμών αυτών για μεταβατική περίοδο έξι μηνών. Κατά

την προσφεύγουσα, ειδικότερα, οι προβληθέντες στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού λόγοι δεν είναι ούτε σχετικοί ούτε θεμιτοί ώστε να δικαιολογούν την απόρριψη των αιτήσεών της.

- 24 Κατά το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, αν, μετά την επιστημονική αξιολόγηση, η EFSA εκδώσει γνώμη υπέρ της καταχώρισης του ισχυρισμού στον κατάλογο του άρθρου 13, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση επί της αιτήσεως συνεκτιμώντας τη γνώμη της EFSA, κάθε συναφή διάταξη του δικαίου της Ένωσης και άλλους θεμιτούς παράγοντες που αφορούν το υπό εξέταση θέμα, αφού συμβουλευθεί τα κράτη μέλη και εντός δύο μηνών από την παραλαβή της γνώμης της EFSA.
- 25 Πρώτον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία κατά την οποία, κατά κανόνα, ισχυρισμός επί του οποίου η EFSA έχει διατυπώσει θετική γνώμη πρέπει να εγκρίνεται, επισημαίνεται ότι από το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 προκύπτει ότι, όταν αποφαίνεται επί αιτήσεως εγκρίσεως ισχυρισμού υγείας, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τρία στοιχεία, δηλαδή, πρώτον, την εκτιθέμενη στη γνώμη της EFSA επιστημονική αξιολόγηση, δεύτερον, κάθε συναφή διάταξη του δικαίου της Ένωσης και, τρίτον, άλλους θεμιτούς παράγοντες που αφορούν το υπό εξέταση θέμα. Όπως προκύπτει από το άρθρο 18, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1924/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 16, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού, στη γνώμη της EFSA δεν περιλαμβάνονται το δεύτερο και το τρίτο από τα προαναφερθέντα στοιχεία. Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις αυτές, για την προετοιμασία της γνώμης της, η EFSA οφείλει απλώς να ελέγξει αν ο ισχυρισμός επί θεμάτων υγείας αποδεικνύεται από επιστημονικά στοιχεία και αν η διατύπωσή του είναι σύμφωνη με τα κριτήρια του κανονισμού 1924/2006. Ιδίως, από ουσιαστικής απόψεως, η EFSA οφείλει να επαληθεύσει ότι οι ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας βασίζονται σε γενικώς αποδεκτά επιστημονικά στοιχεία και τεκμηριώνονται από τα στοιχεία αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Συνεπώς, τίποτε δεν επιτρέπει να συναχθεί ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να καταχωρίσει τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας στον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών απλώς και μόνο διότι η EFSA είχε διατυπώσει θετικές γνώμες. Απεναντίας, μολονότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού 1924/2006, η επιστημονική τεκμηρίωση θα πρέπει να αποτελεί τον κύριο παράγοντα που λαμβάνεται υπόψη στη χρήση ισχυρισμών υγείας, στο πλαίσιο της εκδόσεως αποφάσεως σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, η Επιτροπή όφειλε να λάβει επίσης υπόψη κάθε συναφή διάταξη του δικαίου της Ένωσης και άλλους θεμιτούς παράγοντες που αφορούσαν το υπό εξέταση θέμα. Εξάλλου, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ακολουθήσει την απόφαση της EFSA επιβεβαιώνεται από το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 1924/2006 κατά το οποίο η έγκριση ενός ισχυρισμού υγείας είναι δυνατή και στην περίπτωση που η EFSA διατυπώσει γνώμη κατά της καταχώρισης του ισχυρισμού αυτού στον προβλεπόμενο στο άρθρο 13, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού κατάλογο. Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί.
- 26 Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτή ούτε στο μέτρο που διαβεβαιώνει, συναφώς, ότι η απόρριψη των επίδικων ισχυρισμών υγείας παρά τις θετικές γνώμες της EFSA δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε από επιταγές του δικαίου της Ένωσης ούτε από σχετικούς θεμιτούς παράγοντες, από τη στιγμή μάλιστα που η Επιτροπή επέτρεψε τη χρήση των ισχυρισμών αυτών για μεταβατική περίοδο έξι μηνών. Ειδικότερα, είναι μεν αληθές ότι, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, του προσβαλλόμενου κανονισμού, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας που είχαν χρησιμοποιηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ως άνω κανονισμού μπορούσαν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται για μέγιστη περίοδο έξι μηνών μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού αυτού. Από την αιτιολογική σκέψη 16 του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει όμως ότι η Επιτροπή προέβλεψε αυτή τη μεταβατική περίοδο έτσι ώστε οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων και οι αρμόδιες εθνικές αρχές να προσαρμοστούν στην απαγόρευση των ισχυρισμών αυτών. Επομένως, η πρόβλεψη μεταβατικής περιόδου ουδόλως αναιρεί την απόφαση της Επιτροπής να μην εγκρίνει τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας.

- 27 Δεύτερον, η προσφεύγουσα αμφισβητεί το θεμιτό και συναφές των λόγων αρνήσεως καταχωρίσεως που προβλέπονται στον προσβαλλόμενο κανονισμό. Κατά την προσφεύγουσα, από το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ποιοι είναι οι σχετικοί θεμιτοί παράγοντες τους οποίους μπορεί να λάβει υπόψη η Επιτροπή όταν αποφαινεται επί αιτήσεως καταχωρίσεως ενός ισχυρισμού υγείας, παρά την αναφορά στους παράγοντες αυτούς που περιέχεται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 30 και στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού. Μόνο η αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού 178/2002 απαριθμεί μεταξύ άλλων κοινωνιακού, οικονομικούς, παραδοσιακού, δεοντολογικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες και την ικανότητα διεξαγωγής ελέγχων. Οι πτυχές αυτές όμως δεν έπαιξαν ρόλο στην απορριπτική απόφαση.
- 28 Συναφώς, πρώτον, διαπιστώνεται ότι, μολονότι η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι από το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ποιοι είναι οι σχετικοί θεμιτοί παράγοντες τους οποίους μπορεί να λάβει υπόψη η Επιτροπή όταν αποφαινεται επί αιτήσεως καταχωρίσεως ενός ισχυρισμού υγείας, δεν προέβαλε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά της διατάξεως αυτής. Ειδικότερα, από την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας προκύπτει ότι, στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, επικαλέσθηκε μόνο παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006.
- 29 Εξάλλου, έστω και αν υποθεθεί ότι η προσφεύγουσα προτίθετο να προβάλει ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, η επιχειρηματολογία της θα ήταν απαράδεκτη ελλείψει οποιασδήποτε αναφοράς στον κανόνα δικαίου που υποτίθεται ότι παραβιάστηκε. Ειδικότερα, υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι αρκούντως σαφή και ακριβή ώστε να μπορούν ο μὲν καθὺ διάδικος να προετοιμάσει την άμυνά του, το δε Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της προσφυγής. Μολονότι είναι αληθές ότι ο προσφεύγων δεν υποχρεούται να αναφέρει ρητῶς τον συγκεκριμένο κανόνα δικαίου επί του οποίου στηρίζει την αιτιάσή του, εντούτοις η επιχειρηματολογία του πρέπει να είναι αρκούντως σαφής ώστε ο αντίδικος και ο δικαστής της Ένωσης να μπορούν να προσδιορίσουν χωρίς δυσκολίες τον κανόνα αυτό [βλ. απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 2013, Caventa κατά ΓΕΕΑ – Anson's Herrenhaus (BERG), T-224/11, EU:T:2013:81, σκέψεις 14 και 15 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 30 Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία κατά την οποία οι λόγοι αρνήσεως καταχωρίσεως που προβλέπονται στον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν είναι σχετικοί ούτε θεμιτοί, υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση επί της αιτήσεως συνεκτιμώντας, εκτός από τη γνώμη της EFSA, κάθε συναφή διάταξη του δικαίου της Ένωσης και άλλους θεμιτούς παράγοντες που αφορούν το υπό εξέταση θέμα. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 30 του κανονισμού 1924/2006, που επαναλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 3 του προσβαλλόμενου κανονισμού, ενίοτε η επιστημονική μόνον αξιολόγηση του κινδύνου δεν παρέχει όλες τις πληροφορίες στις οποίες θα πρέπει να βασίζεται η απόφαση για τη διαχείριση του κινδύνου και πρέπει επομένως να λαμβάνονται υπόψη και άλλοι θεμιτοί παράγοντες σχετικοί με το υπό εξέταση θέμα. Δεδομένων των ανωτέρω, πρέπει να αναγνωρισθεί στην Επιτροπή ευρεία εξουσία εκτιμήσεως σε τομέα στον οποίο καλείται να προβεί σε σύνθετες εκτιμήσεις και σε επιλογές πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής φύσεως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 2005, Alliance for Natural Health κ.λπ., C-154/04 και C-155/04, Συλλογή, EU:C:2005:449, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 12ης Ιουνίου 2015, Health Food Manufacturers' Association κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-296/12, Συλλογή, EU:T:2015:375, σκέψη 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 31 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, όταν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια ειδικῶς ως προς την εκτίμηση ιδιαίτερως περίπλοκων πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσεως προκειμένου να καθορίσουν τη φύση και την έκταση των μέτρων που υιοθετούν, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης περιορίζεται στην εξέταση του αν κατά την άσκηση αυτής της διακριτικής ευχέρειας υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη ή σε κατάχρηση εξουσίας ή ακόμη αν τα όργανα

αυτά υπερέβησαν προδήλως τα όρια της διακριτικής τους ευχέρειας. Ειδικότερα, σε ένα τέτοιο πλαίσιο, ο δικαστής της Ένωσης δεν μπορεί να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση των πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσεως την εκτίμηση των θεσμικών οργάνων, που είναι τα μόνα στα οποία η Συνθήκη ΛΕΕ έχει αναθέσει την αποστολή αυτή (αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 2003, Monsanto Agricoltura Italia κ.λπ., C-236/01, Συλλογή, EU:C:2003:431, σκέψη 135· της 21ης Ιουλίου 2011, Etimine, C-15/10, Συλλογή, EU:C:2011:504, σκέψη 60, και Health Food Manufacturers' Association κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 30 ανωτέρω, EU:T:2015:375, σκέψη 73).

- 32 Από την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να εγκρίνει τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας κρίνοντας ότι ο ισχυρισμός υγείας δεν μπορούσε να είναι ασυμβίβαστος προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας. Κατά την Επιτροπή, η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές, διότι ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων, ενώ οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της πρόσληψής τους από τους καταναλωτές, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές. Η Επιτροπή εκτίμησε επομένως ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας δεν ήταν σύμφωνοι προς το άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, το οποίο προβλέπει ότι η χρήση των ισχυρισμών δεν μπορεί να είναι διφορούμενη ή παραπλανητική.
- 33 Από την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν αποδεικνύεται ότι οι παράγοντες που ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή, κατά την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, δεν συνιστούν θεμιτούς παράγοντες σχετικούς με το υπό εξέταση θέμα. Είναι μεν αληθές ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν κατονόμασε τους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 σχετικούς θεμιτούς παράγοντες. Η αιτιολογική σκέψη 30 και το άρθρο 17, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού επίσης απλώς κάνουν λόγο για την υποχρέωση συνεκτιμήσεως και άλλων θεμιτών παραγόντων σχετικών με το υπό εξέταση θέμα. Δεδομένου ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν έχει παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τους ως άνω παράγοντες, αυτοί πρέπει να καθορίζονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση λαμβανομένου υπόψη ιδίως του κατά την αιτιολογική σκέψη 36 του κανονισμού 1924/2006 σκοπού του ως άνω κανονισμού, δηλαδή της διασφάλισης της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς σε ό,τι αφορά τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας με παράλληλη εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή.
- 34 Εν προκειμένω, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι οι γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας τις οποίες συνεκτίμησε η Επιτροπή συνιστούσαν θεμιτό και συναφή παράγοντα για την επίλυση του ζητήματος αν οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας μπορούσαν να εγκριθούν. Ειδικότερα, η συνεκτίμηση των αρχών αυτών χρησιμεύει για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή. Το ότι οι γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας είναι συναφείς σε ό,τι αφορά την εξέταση του ζητήματος αν ισχυρισμός υγείας μπορεί να εγκριθεί επισημάνθηκε εξάλλου ρητώς από τον νομοθέτη της Ένωσης στην αιτιολογική σκέψη 18 του κανονισμού 1924/2006, κατά την οποία οι ισχυρισμοί υγείας δεν θα πρέπει να διατυπώνονται εάν είναι ασύμβατοι προς τις αρχές αυτές.
- 35 Συνεπώς, το πρώτο σκέλος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από πλάνη κατά την εκτίμηση της συμβατότητας των επίδικων ισχυρισμών υγείας προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας

- 36 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 καθόσον εκτίμησε εσφαλμένως ότι οι διάφοροι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας δεν συμβιβάζονταν προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας. Κατά την προσφεύγουσα, αν υπήρχε ασυμβατότητα προς τις αρχές αυτές, η EFSA δεν θα είχε διατυπώσει θετικές γνώμες. Ο συσχετισμός από την προσφεύγουσα, με τους ισχυρισμούς της υγείας, ενός διατροφικού στοιχείου, δηλαδή της γλυκόζης, με την υγεία είναι επιστημονικώς αποδεδειγμένος. Παραπέμποντας

σε επιστημονική γνώμη εκδοθείσα από την EFSA σχετικά με τις διατροφικές τιμές αναφοράς για την πρόσληψη υδατανθράκων και διατροφικών ινών, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διατροφική σημασία των υδατανθράκων γίνεται γενικώς αποδεκτή επιστημονικώς, όπως και η ιδιαίτερη σημασία της γλυκόζης για τη διατροφή του ανθρώπου.

- 37 Στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι ισχυρισμοί υγείας που δεν συμβιβάζονται προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας δεν θα πρέπει να διατυπώνονται. Η Επιτροπή επισήμανε ότι, μολονότι η EFSA είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι αποδεικνυόταν σχέση αιτίου και αιτιατού μεταξύ της κατανάλωσης γλυκόζης και της συμβολής στις μεταβολικές διεργασίες που αποσκοπούν στην παραγωγή ενέργειας, η χρήση των εν λόγω ισχυρισμών υγείας θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές, διότι ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων, ενώ οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της πρόσληψής τους από τους καταναλωτές, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές.
- 38 Πρώτον, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία η διατύπωση των διαφόρων επίδικων ισχυρισμών υγείας δεν είναι ασυμβίβαστη προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής. Ειδικότερα, από την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν αρνήθηκε να εγκρίνει τους διάφορους επίδικους ισχυρισμούς υγείας για τον λόγο ότι αυτή καθεαυτή η διατύπωσή τους δεν συμβιβαζόταν προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας. Κατά την Επιτροπή, στις αρχές αυτές αντιβαίνει το γεγονός ότι με τη χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας ενθαρρύνεται η κατανάλωση σακχάρων, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις αρχές αυτές, η κατανάλωση σακχάρων πρέπει να μειωθεί.
- 39 Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία η EFSA δεν θα είχε διατυπώσει θετικές γνώμες για τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας αν αυτοί δεν συμβιβαζόνταν προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας, πρώτον, επισημαίνεται ότι η εξέταση της EFSA έχει μόνο περιορισμένο εύρος. Όπως διαπιστώθηκε (βλ. σκέψη 25 ανωτέρω), βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1924/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 16, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, για την προετοιμασία της γνώμης της, η EFSA οφείλει απλώς να ελέγξει αν ο ισχυρισμός επί θεμάτων υγείας αποδεικνύεται από επιστημονικά στοιχεία και αν η διατύπωσή του είναι σύμφωνη με τα κριτήρια του κανονισμού 1924/2006. Ιδίως, από ουσιαστικής απόψεως, η EFSA οφείλει να επαληθεύσει ότι οι ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας βασίζονται σε γενικώς αποδεκτά επιστημονικά στοιχεία και τεκμηριώνονται από τα στοιχεία αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, σημείο 5, και το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, μια τέτοια επιστημονική αξιολόγηση του κινδύνου την οποία πραγματοποιεί η EFSA πρέπει να αφορά το ερώτημα αν ο ζητηθείς ισχυρισμός υγείας απεικονίζει κατά τρόπο ορθό μια σχέση αιτίου και αιτιατού μεταξύ της κατανάλωσης μιας κατηγορίας τροφίμων, ενός τροφίμου ή συστατικού του και του δηλωθέντος ευεργετικού φυσιολογικού αποτελέσματος.
- 40 Δεύτερον, όπως διαβεβαιώνει η Επιτροπή, η επιστημονική αξιολόγηση του κινδύνου την οποία πραγματοποιεί η EFSA πρέπει να διακρίνεται από τη διαχείριση του κινδύνου που πραγματοποιείται από την Επιτροπή. Η αιτιολογική σκέψη 30 του κανονισμού 1924/2006 επισημαίνει συναφώς ότι ενίοτε η επιστημονική μόνον αξιολόγηση του κινδύνου δεν παρέχει όλες τις πληροφορίες στις οποίες θα πρέπει να βασίζεται η απόφαση για τη διαχείριση του κινδύνου και ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη άλλοι θεμιτοί παράγοντες σχετικοί με το υπό εξέταση θέμα.
- 41 Τρίτον, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τις γνώμες της EFSA για τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας κατά τις οποίες αποδεικνυόταν σχέση αιτίου και αιτιατού μεταξύ της κατανάλωσης γλυκόζης και της συμβολής στις μεταβολικές διεργασίες που αποσκοπούν στην παραγωγή ενέργειας. Δυνάμει όμως του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη, εκτός από την

επιστημονική αξιολόγηση της EFSA, κάθε συναφή διάταξη του δικαίου της Ένωσης και άλλους θεμιτούς παράγοντες που αφορούν το υπό εξέταση θέμα. Η Επιτροπή έλαβε κατά συνέπεια υπόψη, μεταξύ άλλων, γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας που δεν είχαν συμπεριληφθεί στην αξιολόγηση της EFSA. Εκ του γεγονότος ότι, σύμφωνα με τις γνώμες της EFSA, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας αποδεικνύονται επιστημονικώς δεν συνάγεται επομένως ότι η Επιτροπή κακώς έκρινε ότι η χρήση ισχυρισμών υγείας που ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων δεν συμβιβάζεται προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας.

- 42 Τρίτον, επικαλούμενη επιστημονική γνώμη την οποία έχει εκδώσει η EFSA σχετικά με τις διατροφικές τιμές αναφοράς για την πρόσληψη υδατανθράκων και διατροφικών ινών, η προσφεύγουσα διαβεβαιώνει ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας δεν είναι ασυμβίβαστοι προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας, δεδομένου ότι η διατροφική σημασία των υδατανθράκων γίνεται γενικώς αποδεκτή επιστημονικώς, όπως και η ιδιαίτερη σημασία της γλυκόζης για τη διατροφή του ανθρώπου.
- 43 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι, εφόσον η εν λόγω επιστημονική γνώμη της EFSA δεν προσκομίσθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, από την επιχειρηματολογία αυτή της προσφεύγουσας δεν αποδεικνύεται ότι η Επιτροπή κακώς έκρινε ότι η χρήση ισχυρισμών υγείας που ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων δεν συμβιβάζεται προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας.
- 44 Εξάλλου, μολοντί είναι αληθές ότι, όπως διαβεβαιώνεται από την προσφεύγουσα, η γλυκόζη έχει κάποια σπουδαιότητα για τη διατροφή του ανθρώπου, το γεγονός αυτό δεν ανατρέπει τη διαπίστωση, που διατυπώνεται στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, ότι οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της προσλήψεως σακχάρων σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές και ότι, κατά συνέπεια, η χρήση ισχυρισμών υγείας που ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων δεν συμβιβάζεται προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας.
- 45 Δεύτερον, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτή ούτε στο μέτρο που υποστηρίζει με το υπόμνημα απαντήσεως ότι τα δεδομένα επί των οποίων στηρίχθηκε η Επιτροπή δεν μπορούν να ισχύσουν γενικώς για τη γλυκόζη, αλλά αφορούν την πρόσληψη μεγάλων ποσοτήτων πρόσθετων σακχάρων, τα γλυκίσματα και τα ποτά με προσθήκη γλυκαντικών ουσιών, την κατανάλωση τέτοιων ποτών από παιδιά ή τα τρόφιμα με υψηλή περιεκτικότητα σε πρόσθετα σάκχαρα, καθώς και ότι τα δεδομένα αυτά δεν είναι στο σύνολό τους αδιαμφισβήτητα.
- 46 Ειδικότερα, η Επιτροπή, προκειμένου να συναγάγει ότι διατυπώνονται συστάσεις, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, για τη μείωση της κατανάλωσης σακχάρων, διευκρίνισε στα δικόγραφα της ότι στηρίχθηκε στην ύπαρξη συναινεσεως σε διεθνές επίπεδο, στο επίπεδο της Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο ως προς την ανάγκη να μειωθεί η κατανάλωση καθαρών σακχάρων και σακχάρων τα οποία έχουν προστεθεί στα τρόφιμα. Συναφώς, επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι η αιτιολογία του προσβαλλόμενου κανονισμού είναι επαρκής σε ό,τι αφορά την εξέταση της συμβατότητας των επίδικων ισχυρισμών υγείας προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας, πράγμα που εξάλλου δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη αυτές τις διευκρινίσεις της αιτιολογίας της επίδικης πράξεως οι οποίες παρεσχέθησαν κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-398/13 P, Συλλογή, EU:C:2015:535, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 47 Σε διεθνές επίπεδο, η Επιτροπή αναφέρθηκε σε μια καταρτισθείσα από ομάδα μελέτης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) έκθεση του 1989 για το διαιτολόγιο, τη διατροφή και την πρόληψη των χρόνιων ασθενειών, κατά την οποία πρέπει να ενθαρρυνθούν οι συζητήσεις για την ανάπτυξη τροφίμων φτωχών σε λιπαρά, σε απλά επεξεργασμένα σάκχαρα και σε αλάτι. Εξάλλου, η Επιτροπή αναφέρθηκε σε μια εκδοθείσα το 2015 οδηγία του ΠΟΥ για την πρόσληψη σακχάρων από

ενήλικες και από παιδιά, η οποία περιέχει συστάσεις για την πρόσληψη ελεύθερων σακχάρων με σκοπό τη μείωση του κινδύνου χρόνιων ασθενειών. Κατά τον ορισμό που περιέχεται στην οδηγία αυτή, ως «ελεύθερα σάκχαρα» νοούνται οι μονοσακχαρίτες και οι δισακχαρίτες που προστίθενται στα τρόφιμα και στα ποτά από τους κατασκευαστές, τους μάγειρες ή τους καταναλωτές, καθώς και τα σάκχαρα που περιέχονται φυσικά στο μέλι, στα σιρόπια, στους χυμούς φρούτων και στα συμπυκνώματα χυμών φρούτων. Επιπλέον, η Επιτροπή αναφέρθηκε στο ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης του ΠΟΥ για την πολιτική τροφίμων και διατροφής 2015-2020, το οποίο συνιστά τη λήψη αυστηρών μέτρων που να περιορίζουν τον συνολικό αντίκτυπο στα παιδιά οποιασδήποτε μορφής εμπορικής προώθησης τροφίμων με υψηλή ενεργειακή αξία ή με υψηλή περιεκτικότητα σε κορεσμένα λίπη, τρανς λιπαρά οξέα, ζάχαρη ή αλάτι.

- 48 Στο επίπεδο της Ένωσης, η Επιτροπή αναφέρθηκε ιδίως στη θέσπιση, από την ομάδα υψηλού επιπέδου για τη διατροφή και την άσκηση, του πλαισίου της Ένωσης για τις εθνικές πρωτοβουλίες σχετικά με επιλεγμένα θρεπτικά συστατικά. Το πλαίσιο αυτό αφορά τη μείωση των τροφίμων που είναι πλούσια σε θερμίδες, όπως τα τρόφιμα που περιέχουν πρόσθετα σάκχαρα. Εξάλλου, η Επιτροπή αναφέρθηκε στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη διατροφή και τη σωματική δραστηριότητα (ΕΕ 2014, C 213, σ. 1) που αναφέρονται στη μείωση της κατανάλωσης τροφίμων που περιέχουν πρόσθετα σάκχαρα.
- 49 Τέλος, σε εθνικό επίπεδο, η Επιτροπή αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην εκδοθείσα το 2011 θέση της Deutsche Gesellschaft für Ernährung (γερμανικής εταιρίας για τη διατροφή, DGE) όσον αφορά τις ενδεικτικές τιμές για τη λήψη θερμίδων από υδατάνθρακες και λίπη, κατά την οποία, στη Γερμανία, δεδομένου ότι ένα σημαντικό μέρος των λαμβανόμενων υδατανθράκων προερχόταν από την κατανάλωση μονοσακχαριτών και δισακχαριτών χρησιμοποιούμενων ιδίως στα γλυκίσματα και στα ποτά με προσθήκη γλυκαντικών ουσιών, ήταν αναγκαίος ο αναπροσανατολισμός προς την κατανάλωση προϊόντων από δημητριακά ολικής αλέσεως. Εξάλλου, η Επιτροπή ανέφερε το εθνικό πρόγραμμα «Διατροφή για την Υγεία» 2011-2015 της Γαλλικής Δημοκρατίας που συστήνει αύξηση της προσλήψεως σύνθετων υδατανθράκων και μείωση της προσλήψεως σακχάρων και τις εκδοθείσες το 2014 συστάσεις για τη μείωση της κατανάλωσης σακχάρων με τίτλο «Sugar reduction: Responding to the challenge» (μείωση της ζάχαρης: απαντώντας στην πρόκληση) του ανεξάρτητου εκτελεστικού οργανισμού Public Health England, που έχει ιδρυθεί από το Υπουργείο Υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου. Τέλος, η Επιτροπή αναφέρθηκε στις χρονολογούμενες από το 2004 συστάσεις του Συμβουλίου Σκανδιναβών Υπουργών, οι οποίες έχουν εφαρμογή στη Δανία, στη Φινλανδία και στη Σουηδία και προβλέπουν ανώτατο όριο όσον αφορά την κατανάλωση πρόσθετων σακχάρων.
- 50 Δεδομένων των ανωτέρω, δεν μπορεί να προβληθεί ότι δεν υφίσταται, στο διεθνές επίπεδο, στο επίπεδο της Ένωσης και στο εθνικό επίπεδο, ομοφωνία ως προς την ανάγκη να μειωθεί η κατανάλωση σακχάρων. Τα πραγματικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν από την Επιτροπή και τα οποία παρατίθενται στις σκέψεις 47 έως 49 ανωτέρω αποδεικνύουν ότι τέτοια ομοφωνία υφίσταται ως προς τη μείωση της κατανάλωσης τόσο των πρόσθετων σακχάρων των τροφίμων όσο και των καθαρών σακχάρων. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι γενικώς συστήνεται η μείωση της κατανάλωσης πρόσθετων σακχάρων, δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίξει ότι η σύσταση αυτή δεν ισχύει όσον αφορά την κατανάλωση καθαρών σακχάρων. Εξάλλου, είναι μεν αληθές ότι τα προϊόντα της προσφεύγουσας δεν συνιστούν ούτε τρόφιμα με υψηλή περιεκτικότητα σε κρυμμένα πρόσθετα σάκχαρα ούτε ποτά με προσθήκη γλυκαντικών ουσιών για παιδιά. Υπενθυμίζεται όμως ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας αφορούν ακριβώς τη γλυκόζη αυτή καθαυτή η οποία αποτελεί σάκχαρο (βλ. σκέψη 2 ανωτέρω) και ότι οι εγκριθέντες από την Επιτροπή ισχυρισμοί υγείας μπορούν να χρησιμοποιούνται, κατά το άρθρο 17, παράγραφος 5, του κανονισμού 1924/2006, από οποιονδήποτε υπεύθυνο επιχειρήσεως τροφίμων. Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι τα προϊόντα της προσφεύγουσας αποτελούνται σχεδόν αποκλειστικώς από γλυκόζη.
- 51 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από πλάνη καθόσον διαπιστώθηκε η ύπαρξη αντικρουόμενων μηνυμάτων τα οποία δημιουργούν σύγχυση

- 52 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 καθόσον έκρινε ότι η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές. Παρά τα όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας δεν ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων. Οι εν λόγω ισχυρισμοί απλώς περιγράφουν τα αποτελέσματα της γλυκόζης σε ένα πλαίσιο σωματικής άθλησης. Σε τρεις από τους πέντε επίδικους ισχυρισμούς υγείας, οι γυμνασμένοι άνδρες και γυναίκες κατονομάζονταν ρητώς ως πληθυσμός-στόχος. Για τους εν λόγω άνδρες και γυναίκες, η κατανάλωση σακχάρων έχει διαφορετική σημασία απ' ό,τι, για παράδειγμα, για τις ιδιαιτέρως ευαίσθητες ομάδες καταναλωτών. Κατά την προσφεύγουσα, η απλή σύσταση των αρχών για μείωση της κατανάλωσης σακχάρων ουδόλως μεταβάλλει το γεγονός ότι η γλυκόζη έχει τις κατά τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας ευεργετικές ιδιότητες για την υγεία, ανεξάρτητα από το ότι, σύμφωνα με τις αρχές, ορισμένα πρόσωπα καταναλώνουν υπερβολική ποσότητα σακχάρων. Εξάλλου, η προσφεύγουσα είναι παρούσα στην αγορά εδώ και εβδομήντα χρόνια περίπου και τα οφέλη των προϊόντων της για την υγεία γίνονται συνεπώς γενικώς δεκτά. Οι καταναλωτές δεν θα παρανοήσουν την έννοια των επίδικων ισχυρισμών υγείας ούτε θα υιοθετήσουν εξαιτίας των ισχυρισμών αυτών συμπεριφορές που είναι ενδεχομένως ανεπιθύμητες, όπως υπερβολική κατανάλωση. Κατά την προσφεύγουσα, ο μέσος καταναλωτής, που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος, γνωρίζει ότι δεν πρέπει να καταναλώνει υπερβολική ποσότητα σακχάρων. Αν εφαρμοζόταν η λογική της Επιτροπής, αυτή δεν θα έπρεπε να είχε εγκρίνει ούτε δύο άλλους ισχυρισμούς οι οποίοι αφορούσαν ποτά που περιέχουν γλυκόζη.
- 53 Υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, ότι η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές, διότι ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων, ενώ οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της πρόσληψής τους από τους καταναλωτές, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές.
- 54 Από την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν αποδεικνύεται ότι η εκτίμηση αυτή είναι πεπλανημένη.
- 55 Ειδικότερα, πρώτον, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη καθόσον έκρινε ότι η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας ενθαρρύνει την κατανάλωση σακχάρων. Επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 1924/2006, ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται στους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας οι οποίοι διατυπώνονται στις εμπορικές ανακοινώσεις, είτε στην επισήμανση είτε την παρουσίαση είτε τη διαφήμιση των τροφίμων που διατίθενται ως έχουν στον τελικό καταναλωτή. Όπως διαπιστώθηκε στην αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 1924/2006, τα τρόφιμα που προωθούνται με ισχυρισμούς ενδέχεται να δώσουν στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχουν περισσότερα θρεπτικά, φυσιολογικά ή άλλα πλεονεκτήματα για την υγεία από παρόμοια ή άλλα προϊόντα στα οποία δεν έχουν προστεθεί τέτοιες θρεπτικές ουσίες και άλλες ουσίες. Αυτό ενδέχεται να ενθαρρύνει τον καταναλωτή να κάνει επιλογές οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τη συνολική πρόσληψη μεμονωμένων θρεπτικών ή άλλων ουσιών κατά τρόπο αντίθετο προς τις επιστημονικές συστάσεις (απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, *Deutsches Weintor*, C-544/10, Συλλογή, EU:C:2012:526, σκέψη 37). Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού 1924/2006, η προσθήκη ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής και υγείας προσδίδει θετική εικόνα στα τρόφιμα που φέρουν τους ισχυρισμούς αυτούς. Εφόσον η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας από υπεύθυνο επιχειρήσεως τροφίμων θα προσέδιδε στα προϊόντα του ένα θετικό νόημα παρουσιάζοντας ένα πλεονέκτημά τους και δημιουργώντας μια θετική εικόνα τους, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η εν λόγω χρήση δεν θα ενθάρρυνε την κατανάλωση των προϊόντων αυτών τα οποία, κατά τις επιστημονικές γνώμες της EFSA (βλ. σκέψεις 7 και 8 ανωτέρω), πρέπει να αποτελούν σημαντική πηγή γλυκόζης ώστε να μπορούν να φέρουν τους ισχυρισμούς αυτούς.

- 56 Σε ό,τι αφορά, συναφώς, το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο η ίδια έχει χρησιμοποιήσει επί σειρά ετών ειδικές επιστημονικές υγείας για τη γλυκόζη χωρίς αυτό να έχει κάποια αξιοσημείωτη επιρροή στις πωλήσεις της, επισημαίνεται, αφενός, ότι το επιχείρημα αυτό δεν τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία. Αφετέρου, όπως προβάλλει η Επιτροπή, το γεγονός ότι τα μερίδια αγοράς της προσφεύγουσας παρουσίασαν, σύμφωνα με την ίδια, συνεχή αύξηση επιτρέπει μάλλον το συμπέρασμα ότι οι επιστημονικές της προσφεύγουσας σχετικά με το αποτέλεσμα της γλυκόζης είχαν αντίκτυπο στις πωλήσεις των προϊόντων της τα οποία έχουν ως βάση τη γλυκόζη.
- 57 Δεν μπορεί να γίνει δεκτό ούτε το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο, για την εκτίμηση των επίδικων ισχυρισμών υγείας, σημασία έχει η ομάδα-στόχος, στο μέτρο που τρεις από τις πέντε αιτήσεις αναφέρουν ρητώς ως ομάδα-στόχο τους καλά προπονημένους άνδρες και γυναίκες. Ειδικότερα, από τις επιστημονικές γνώμες της EFSA για τις επίμαχες τρεις αιτήσεις προκύπτει ότι τα προβαλλόμενα αποτελέσματα αφορούν αδιακρίτως τη συμβολή της γλυκόζης στον μεταβολισμό παραγωγής ενέργειας για όλους τους ανθρώπους που ασκούν σωματική δραστηριότητα. Σύμφωνα με τις γνώμες αυτές, ο μεταβολισμός ενέργειας είναι απαραίτητος για όλες τις σωματικές λειτουργίες και δραστηριότητες, στις οποίες συγκαταλέγεται και η σωματική άσκηση και η φυσιολογική λειτουργία των μυών. Συνεπώς, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για προϊόντα με βάση τη γλυκόζη τα οποία προορίζονται για τον γενικό πληθυσμό, καθόσον μάλιστα, όπως διαπιστώθηκε, οι εγκριθέντες από την Επιτροπή ισχυρισμοί υγείας μπορούν να χρησιμοποιούνται, κατά το άρθρο 17, παράγραφος 5, του κανονισμού 1924/2006, από οποιονδήποτε υπεύθυνο επιχειρήσεως τροφίμων (βλ. σκέψη 50 ανωτέρω).
- 58 Δεύτερον, από την εξέταση του δευτέρου σκέλους του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψεις 36 έως 51 ανωτέρω) προκύπτει ότι προσφεύγουσα δεν απέδειξε το εσφαλμένο της διαπιστώσεως της Επιτροπής στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού κατά την οποία οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της προσλήψεως σακχάρων σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, οπότε η χρήση ισχυρισμών υγείας που ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων δεν συμβιβάζεται προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας. Τούτου δεδομένου, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη καθόσον έκρινε ότι η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας, η οποία ενθαρρύνει την κατανάλωση σακχάρων, μολονότι μια τέτοια ενθάρρυνση δεν συμβιβάζεται προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας, θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον, κατά τις επιστημονικές γνώμες της EFSA, για να μπορούν να φέρουν τους ως άνω ισχυρισμούς υγείας, τα εν λόγω προϊόντα πρέπει να αποτελούν σημαντική πηγή γλυκόζης (βλ. σκέψη 55 ανωτέρω). Συναφώς, υπενθυμίζεται ακόμη ότι, βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 1924/2006, η χρήση ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής και υγείας επιτρέπεται μόνον εάν η θρεπτική ή άλλη ουσία για την οποία γίνεται ο ισχυρισμός περιέχεται στο τελικό προϊόν σε σημαντική ποσότητα όπως ορίζεται στη νομοθεσία της Ένωσης, ή, όπου δεν υπάρχουν τέτοιοι κανόνες, σε ποσότητα που θα επιφέρει το θρεπτικό ή φυσιολογικό αποτέλεσμα που δηλώνει ο ισχυρισμός σύμφωνα με γενικώς αποδεκτά επιστημονικά στοιχεία.
- 59 Συναφώς, είναι επίσης απορριπτέα η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία ο μέσος καταναλωτής, που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος δεν θα καταναλώνει περισσότερα σάκχαρα εξαιτίας των ισχυρισμών υγείας, επειδή γνωρίζει ότι δεν πρέπει να καταναλώνονται υπερβολικά πολλά σάκχαρα.
- 60 Ειδικότερα, αφενός, έστω και αν υποθεθεί ότι ισχύει τούτο, δεν θα απαλείφει τον περιγραφέντα στη σκέψη 58 ανωτέρω αντιφατικό και προκαλούντα σύγχυση χαρακτήρα των μηνυμάτων που απορρέουν από τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας. Αφετέρου, είναι βεβαίως αληθές, όπως διαβεβαιώνει η προσφεύγουσα, ότι, βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο ιβ', και του άρθρου 30, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', του κανονισμού 1169/2011, τα τρόφιμα πρέπει καταρχήν να περιέχουν διατροφική δήλωση, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την ποσότητα σακχάρων και ότι, βάσει του άρθρου 32, παράγραφος 4, του ως άνω κανονισμού, η ποσότητα σακχάρων μπορεί να εκφράζεται και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που

καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII του εν λόγω κανονισμού και οι οποίες αναφέρουν ως προς τα σάκχαρα ποσότητα 90 γραμμαρίων για ένα μέσο ενήλικα (8 400 kilojoule/2 000 χιλιοθερμίδες). Εντούτοις, όπως αναγνωρίζει και η προσφεύγουσα, δεν χρειάζεται να περιέχεται διατροφική δήλωση σε όλα τα τρόφιμα. Η παράλειψη τέτοιας δηλώσεως για ορισμένα τρόφιμα προβλέπεται μεταξύ άλλων στο άρθρο 16 του κανονισμού 1169/2011. Εξάλλου, βάσει του άρθρου 32, παράγραφοι 2 και 4, του ως άνω κανονισμού, η ποσότητα σακχάρων δεν εκφράζεται υποχρεωτικώς ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς· μπορεί επίσης να εκφράζεται ανά 100 γραμμάρια. Επομένως, έστω και αν ο μέσος καταναλωτής, που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος, στον οποίο πρέπει να γίνεται αναφορά (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 4ης Ιουνίου 2015, Teekanne, C-195/14, Συλλογή, EU:C:2015:361, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), γνώριζε ότι δεν πρέπει να καταναλώνονται υπερβολικά πολλά σάκχαρα, θα μπορούσε να οδηγηθεί εξαιτίας των επίδικων ισχυρισμών υγείας στην αυξημένη κατανάλωση σακχάρων, καθόσον μάλιστα, κατά τις επιστημονικές γνώμες της EFSA, για να μπορούν να φέρουν τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας, τα εν λόγω προϊόντα πρέπει να αποτελούν σημαντική πηγή γλυκόζης (βλ. σκέψεις 55 και 58 ανωτέρω). Εξάλλου, ως προς τα προϊόντα της προσφεύγουσας, διαπιστώνεται ότι ήδη η ανάλυση ενός κλασικού κύβου αποτελούμενου από οκτώ δισκία, που έχει βάρος 48 γραμμαρίων ανά μονάδα (βλ. σκέψη 1 ανωτέρω), παρέχει πάνω από το μισό της ποσότητας σακχάρων που καθορίζεται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII του κανονισμού 1169/2011 ως προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς για ένα μέσο ενήλικα.

- 61 Τρίτον, στο μέτρο που η προσφεύγουσα αναφέρεται στην έγκριση δύο άλλων ισχυρισμών οι οποίοι αφορούσαν τα ποτά που περιέχουν γλυκόζη, η επιχειρηματολογία της αφορά κατ' ουσίαν παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και θα εξετασθεί κατά συνέπεια στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψεις 113 και 114 κατωτέρω).
- 62 Συνεπώς, το τρίτο σκέλος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τέταρτου σκέλους, που αντλείται από πλάνη όσον αφορά τη θεώρηση των επίδικων ισχυρισμών υγείας ως διφορούμενων ή παραπλανητικών

- 63 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 καθόσον έκρινε ότι η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας ήταν διφορούμενη ή παραπλανητική κατά την έννοια του άρθρου 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006. Σκοπός της δεύτερης διατάξεως είναι να εμποδίσει το να πέσουν οι καταναλωτές θύματα παραπλανητικών ισχυρισμών υγείας. Το μόνο ζήτημα που τίθεται κατά την εφαρμογή της διατάξεως αυτής είναι αν η διαλαμβανόμενη στον επίμαχο ισχυρισμό υγείας συγκεκριμένη αναφορά στην υγεία συνιστά παραπλάνηση των καταναλωτών. Η υποτιθέμενη αντίφαση στην οποία αναφέρεται η Επιτροπή δεν ασκεί επομένως επιρροή στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006. Εξάλλου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν υποχρεούται να αναφερθεί σε άγνωστες συστάσεις τις οποίες έχουν εκδώσει οι αρχές. Κατά συνέπεια, ούτε και η παράλειψη μνείας μιας συστάσεως θα μπορούσε να συνιστά παραπλάνηση.
- 64 Υπενθυμίζεται ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ισχυρισμός υγείας ο οποίος ενθαρρύνει την κατανάλωση σακχάρων, ενώ οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της πρόσληψής τους από τους καταναλωτές, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, αντιβαίνει στο άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, το οποίο προβλέπει ότι η χρήση των ισχυρισμών δεν πρέπει να είναι διφορούμενη ούτε παραπλανητική.
- 65 Κατά το άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, που περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο II του ως άνω κανονισμού το οποίο αναφέρεται στις γενικές αρχές, με την επιφύλαξη της οδηγίας 2000/13/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη

διαφήμιση των τροφίμων (ΕΕ L 109, σ. 29), και της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Σεπτεμβρίου 1984, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση (ΕΕ L 250, σ. 17), η χρήση των ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής και υγείας δεν πρέπει να είναι ψευδής, διφορούμενη ή παραπλανητική.

- 66 Όσον αφορά την ερμηνεία των όρων «διφορούμενη ή παραπλανητική» κατά την έννοια του άρθρου 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, έχει κριθεί ότι, ακόμη και αν θα μπορούσε να θεωρηθεί ορθός, ισχυρισμός σχετικός με οιοπονευματώδες ποτό ο οποίος δεν είναι πλήρης και προβάλλει μόνο ορισμένη ιδιότητα του επίμαχου προϊόντος ενώ αποσιωπά κινδύνους τους οποίους ενέχει η κατανάλωση του προϊόντος αυτού, είναι διφορούμενος ή ακόμη και παραπλανητικός (απόφαση *Deutsches Weintor*, σκέψη 55 ανωτέρω, EU:C:2012:526, σκέψεις 50 έως 52). Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 1924/2006, προκειμένου να κριθεί αν ένας ισχυρισμός είναι παραπλανητικός ή όχι, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προσδοκίες που τεκμαίρεται ότι έχει σχετικά με την εν λόγω ένδειξη ο μέσος καταναλωτής που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση *Teekanne*, σκέψη 60 ανωτέρω, EU:C:2015:361, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 67 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι το ευεργετικό αποτέλεσμα επί του μεταβολισμού παραγωγής ενέργειας περιγράφεται ορθώς από τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού. Από την εξέταση του δευτέρου σκέλους του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψεις 36 έως 51 ανωτέρω) προκύπτει όμως ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε το εσφαλμένο της διαπιστώσεως της Επιτροπής ότι οι εθνικές και οι διεθνείς αρχές συνιστούν τη μείωση της προσλήψεως σακχάρων σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, οπότε, η χρήση ισχυρισμών υγείας που ενθαρρύνουν την κατανάλωση γλυκόζης δεν συμβιβάζεται προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας. Εξάλλου, επισημάνθηκε (βλ. σκέψη 60 ανωτέρω) ότι η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας θα μπορούσε να ενθαρρύνει τον μέσο καταναλωτή που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος να καταναλώσει περισσότερα σάκχαρα, παρά το ότι, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, συνιστάται η μείωση της κατανάλωσης σακχάρων.
- 68 Επομένως, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας προβάλλουν ορισμένη ιδιότητα βελτιώσεως του μεταβολισμού παραγωγής ενέργειας, ενώ αποσιωπούν το γεγονός ότι, ανεξάρτητα από τη φυσιολογική λειτουργία του μεταβολισμού παραγωγής ενέργειας, πάντως δεν αποκλείονται, ούτε καν περιορίζονται, κίνδυνοι τους οποίους ενέχει η αυξημένη κατανάλωση σακχάρων. Προβάλλοντας μόνο τα ευεργετικά αποτελέσματα για τον μεταβολισμό παραγωγής ενέργειας, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας είναι ικανοί να ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων και, εν τέλει, να αυξήσουν τους κινδύνους τους οποίους ενέχει η υπερβολική κατανάλωση σακχάρων για την υγεία των καταναλωτών. Δεδομένων των ανωτέρω, πρέπει να κριθεί ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας στερούνται πληρότητας και είναι κατά συνέπεια διφορούμενοι και παραπλανητικοί, ακόμη και σε περίπτωση που οι πληροφορίες τις οποίες παρέχουν είναι ορθές (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischo στην υπόθεση *Gut Springenheide* και *Tusky*, C-210/96, Συλλογή, EU:C:1998:102, σημεία 86 έως 90, και του γενικού εισαγγελέα N. Jääskinen στην υπόθεση *Neptune Distribution*, C-157/14, Συλλογή, EU:C:2015:460, σημείο 52).
- 69 Είναι μιν αληθές ότι, στην απόφαση *Deutsches Weintor*, σκέψη 55 ανωτέρω (EU:C:2012:526, σκέψεις 50 έως 52), το Δικαστήριο εξέτασε τον διφορούμενο και παραπλανητικό χαρακτήρα ενός ισχυρισμού υγείας σχετικού με οιοπονευματώδες ποτό του οποίου η κατανάλωση αυτή καθαυτή ενέχει για τον καθένα εγγενείς κινδύνους, ενώ η κατανάλωση ορισμένης ποσότητας σακχάρων δεν συνεπάγεται κινδύνους για τον καθένα ατομικά. Όπως διαπιστώθηκε (βλ. σκέψη 44 ανωτέρω), η γλυκόζη έχει κάποια σπουδαιότητα για τη διατροφή του ανθρώπου. Υπενθυμίζεται όμως ότι, αν οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας εγκρίνονταν, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους, από οποιονδήποτε υπεύθυνο επιχειρήσεως τροφίμων αν η χρήση τους δεν περιοριζόταν σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού 1924/2006 το οποίο αφορά την προστασία δεδομένων (βλ.

σκέψη 50 ανωτέρω). Όπως προκύπτει από τις επιστημονικές γνώμες της EFSA σχετικά με τις επίμαχες αιτήσεις, τα προβαλλόμενα αποτελέσματα αναφέρονται αδιακρίτως στη συμβολή της γλυκόζης στον μεταβολισμό παραγωγής ενέργειας για όλους τους ανθρώπους που ασκούν σωματική δραστηριότητα (βλ. σκέψη 57 ανωτέρω). Μολονότι είναι αληθές ότι, για τρεις από τους πέντε ισχυρισμούς υγείας τους οποίους αιτήθηκε η προσφεύγουσα, ο πληθυσμός-στόχος αποτελείται από υγιείς και δραστήριους άνδρες και γυναίκες προπονημένους στην άθληση αντοχής (βλ. σκέψη 3 ανωτέρω), εντούτοις ισχυρισμοί υγείας σχετικά με τη γλυκόζη αυτή καθαυτή μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για προϊόντα με βάση τη γλυκόζη τα οποία προορίζονται για τον γενικό πληθυσμό. Στο πλαίσιο της εξετάσεως του διαφορούμενου και παραπλανητικού χαρακτήρα των επίδικων ισχυρισμών υγείας, πρέπει συνεπώς να ληφθεί υπόψη ο μέσος καταναλωτής, όπως προκύπτει και από την αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 1924/2006. Δεδομένου ότι ο μέσος καταναλωτής πρέπει, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας, να μειώσει την κατανάλωση σακχάρων, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη καθόσον διαπίστωσε ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας, οι οποίοι προβάλλουν μόνο τα ευεργετικά αποτελέσματα για τον μεταβολισμό παραγωγής ενέργειας ενώ αποσιωπούν τους κινδύνους τους οποίους ενέχει η αυξημένη κατανάλωση σακχάρων, ήταν διαφορούμενοι και παραπλανητικοί.

- 70 Διαπιστώνεται εξάλλου ως εκ περισσού ότι, υπό το φως των διαπιστώσεων του νομοθέτη που διαλαμβάνονται στην αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 1924/2006 (βλ. σκέψη 55 ανωτέρω), η χρήση των επίδικων ισχυρισμών υγείας θα μπορούσε να οδηγήσει τον οικείο καταναλωτή στο να θεωρήσει ότι σχέση αιτίου και αιτιατού με τη φυσιολογική λειτουργία του μεταβολισμού παραγωγής ενέργειας έχει μόνο η κατανάλωση γλυκόζης, ενώ τέτοια σχέση έχουν επίσης και άλλοι υδατάνθρακες.
- 71 Τέλος, σε ό,τι αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι αγνοούσε τις συστάσεις των εθνικών και διεθνών αρχών περί μείωσης της κατανάλωσης σακχάρων, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, επισημαίνεται ότι το αν η προσφεύγουσα γνώριζε τις εν λόγω συστάσεις δεν παίζει κάποιο ρόλο όσον αφορά τη διαπίστωση ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας είναι διαφορούμενοι και παραπλανητικοί (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Severi, C-446/07, Συλλογή, EU:C:2009:530, σκέψη 62). Όπως διαπιστώθηκε (βλ. σκέψη 66 ανωτέρω), πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προσδοκίες που τεκμαίρεται ότι έχει σχετικά με την επίμαχη ένδειξη ο μέσος καταναλωτής, που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Η διαπίστωση του παραπλανητικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/2006, δεν εξαρτάται από το αν η προσφεύγουσα ενήργησε γνωρίζοντας τον χαρακτήρα αυτό ή αν έστω ενήργησε ηθελημένα.
- 72 Συνεπώς, το τέταρτο σκέλος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου σκέλους, που αντλείται από μη εξέταση ειδικών όρων χρήσεως ή πρόσθετων εξηγήσεων ή προειδοποιήσεων

- 73 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006 καθόσον δεν εκπλήρωσε την υποχρέωσή της να ελέγξει αν οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας μπορούσαν να επιτραπούν υπό ειδικούς όρους χρήσεως ή συνοδευόμενοι από πρόσθετες εξηγήσεις ή προειδοποιήσεις. Από τον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν προκύπτουν οι ειδικοί όροι χρήσεως που θα μπορούσαν να είχαν εξετασθεί ούτε οι πρόσθετες εξηγήσεις ή προειδοποιήσεις που θα μπορούσαν να ελαττώσουν τη σύγχυση των καταναλωτών. Κατά την προσφεύγουσα, η προσθήκη υποχρεωτικής ενδείξεως σχετικά με τη σύσταση των διεθνών αρχών για μείωση ή επιτήρηση της κατανάλωσης σακχάρων θα αρκούσε για να εμποδίσει τη σύγχυση των καταναλωτών, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως έχει πράξει και σε σχέση με άλλους ισχυρισμούς υγείας, η Επιτροπή θα μπορούσε επίσης να απαιτήσει από την προσφεύγουσα την προσθήκη της μνείας ότι η αύξηση της κατανάλωσης σακχάρων μπορεί να παρουσιάζει κινδύνους για την υγεία έτσι ώστε να αποφευχθεί ο υποτιθέμενος κίνδυνος συγχύσεως.

- 74 Πρώτον, η επιχειρηματολογία κατά την οποία η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωσή της να ελέγξει αν οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας μπορούσαν να επιτραπούν υπό ειδικούς όρους χρήσεως ή συνοδευόμενοι από πρόσθετες εξηγήσεις ή προειδοποιήσεις δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Ειδικότερα, η Επιτροπή ανέφερε, στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, ότι, ακόμη και αν οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας επρόκειτο να επιτραπούν μόνον υπό ειδικούς όρους χρήσεως και/ή συνοδευόμενοι από πρόσθετες δηλώσεις ή προειδοποιήσεις, αυτό δεν θα αρκούσε για να ελαττώσει τη σύγχυση των καταναλωτών και, κατά συνέπεια, οι εν λόγω ισχυρισμοί δεν θα έπρεπε να εγκριθούν. Επομένως, η Επιτροπή εξέτασε τη δυνατότητα εγκρίσεως των επίδικων ισχυρισμών υγείας υπό ειδικούς όρους χρήσεως ή συνοδευόμενων από πρόσθετες δηλώσεις ή προειδοποιήσεις.
- 75 Συναφώς, ως προς το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο από τον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν προκύπτουν οι ειδικοί όροι χρήσεως που θα μπορούσαν να είχαν εξετασθεί ούτε οι πρόσθετες εξηγήσεις ή προειδοποιήσεις που θα μπορούσαν να ελαττώσουν τη σύγχυση των καταναλωτών, επισημαίνεται ότι από την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει επαρκώς κατά νόμον ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, δεν ήταν δυνατόν να διατυπωθούν ειδικοί όροι χρήσεως ή πρόσθετες δηλώσεις ή προειδοποιήσεις κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται σε επαρκή βαθμό η παραπλάνηση των καταναλωτών.
- 76 Δεύτερον, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία η Επιτροπή κακώς έκρινε ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας δεν μπορούσαν να επιτραπούν υπό ειδικούς όρους χρήσεως και/ή συνοδευόμενοι από πρόσθετες δηλώσεις ή προειδοποιήσεις αφορά, κατ' ουσίαν, την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και θα εξετασθεί κατά συνέπεια στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου (βλ. σκέψεις 87 έως 91 κατωτέρω). Στο μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σε πολλές περιπτώσεις, η Επιτροπή εξάρτησε την έγκριση ισχυρισμών υγείας για τρόφιμα από ορισμένες προϋποθέσεις, όπως είναι οι υποχρεωτικές προειδοποιήσεις, διαπιστώνεται ότι το γεγονός αυτό δεν αμφισβητείται μεν από την Επιτροπή, πλην όμως δεν έχει καμία σημασία για την εξέταση του ζητήματος αν η Επιτροπή κακώς έκρινε ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας που αφορούν ειδικώς τη γλυκόζη δεν μπορούσαν να επιτραπούν υπό ειδικούς όρους χρήσεως και/ή συνοδευόμενοι από πρόσθετες δηλώσεις ή προειδοποιήσεις.
- 77 Δεδομένων των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί το πέμπτο σκέλος και, κατά συνέπεια, και ολόκληρος ο πρώτος λόγος ακυρώσεως.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

- 78 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας τον προσβαλλόμενο κανονισμό, παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας. Κατά την προσφεύγουσα, η απορριπτική απόφαση δεν ήταν ούτε πρόσφορη ούτε αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού του κανονισμού 1924/2006, δηλαδή τη χρήση ισχυρισμών υγείας που αποδεικνύονται επαρκώς από επιστημονικής απόψεως. Σε περίπτωση πλήρους απαγορεύσεως διαφημίσεως, θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί αυστηρός έλεγχος αναλογικότητας λαμβανομένου υπόψη ότι ο κανονισμός 1924/2006 προβλέπει την απόρριψη αιτήσεων για λόγους μη επιστημονικής φύσεως μόνο κατ' εξαίρεση και για σοβαρά αίτια. Κατά κανόνα η απόφαση για την έγκριση ευθυγραμμίζεται προς το αποτέλεσμα της, εξαιρετικά χρονοβόρας και δαπανηρής, διαδικασίας επιστημονικού ελέγχου. Κατά την προσφεύγουσα, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας έπρεπε τουλάχιστον να εγκριθούν συνοδευόμενοι από δηλώσεις ή περιοριστικούς όρους, που αποτελούν λιγότερο αυστηρό μέτρο. Εξάλλου, η Επιτροπή μπορούσε να είχε τροποποιήσει ή συμπληρώσει τη διατύπωση των ζητηθέντων ισχυρισμών υγείας στο πλαίσιο της εξουσίας της εκτιμήσεως, κατά τρόπον ώστε, διατηρουμένου του περιεχομένου τους, να αποφεύγεται η υποτιθέμενη παραπλάνηση. Επιπλέον, η προσφεύγουσα επικαλείται προσβολή των δικαιωμάτων της από τα άρθρα 6 και 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την προσφεύγουσα, η απορριπτική απόφαση αντιβαίνει επίσης στον σκοπό του κανονισμού 1924/2006 δυνάμει του οποίου η προστασία των καταναλωτών έναντι των παραπλανητικών ισχυρισμών πρέπει να εξασφαλίζεται με την

αποκλειστική χρήση ισχυρισμών υγείας ως προς τους οποίους υπάρχει επαρκής επιστημονική τεκμηρίωση. Τέλος, η απόφαση της Επιτροπής έχει δυσανάλογο χαρακτήρα διότι παρεμποδίζει τη γνωστοποίηση στους καταναλωτές στοιχείων αδιαμφισβήτητων επί της ουσίας.

- 79 Υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αναλογικότητας επιτάσσει να μην υπερβαίνουν οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης το μέτρο που είναι πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η επίμαχη ρύθμιση, εξυπακουμένου ότι, οσάκις υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ πλειόνων κατάλληλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές μέτρο, τα δε προκαλούμενα μειονεκτήματα δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς (βλ. απόφαση της 9ης Μαρτίου 2006, Zuid-Hollandse Milieufederatie και Natuur en Milieu, C-174/05, Συλλογή, EU:C:2006:170, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 80 Πρώτον, όσον αφορά τον δικαστικό έλεγχο των προϋποθέσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη, υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006, η Επιτροπή έπρεπε να λάβει απόφαση επί των αιτήσεων της προσφεύγουσας συνεκτιμώντας, εκτός από τη γνώμη της EFSA, κάθε συναφή διάταξη του δικαίου της Ένωσης και άλλους θεμιτούς παράγοντες που αφορούσαν το υπό εξέταση θέμα. Όπως διαπιστώθηκε (βλ. σκέψη 30 ανωτέρω), πρέπει να αναγνωρισθεί στην Επιτροπή ευρεία εξουσία εκτιμήσεως σε τομέα στον οποίο καλείται να προβεί σε σύνθετες εκτιμήσεις και σε επιλογές πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής φύσεως. Η νομιμότητα μέτρου που λαμβάνεται στον τομέα αυτόν θίγεται μόνον όταν το μέτρο αυτό είναι προδήλως ακατάλληλο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο από τα αρμόδια θεσμικά όργανα σκοπό (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις Alliance for Natural Health κ.λπ., σκέψη 30 ανωτέρω, EU:C:2005:449, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και Health Food Manufacturers' Association κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 30 ανωτέρω, EU:T:2015:375, σκέψη 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 81 Από τη νομολογία προκύπτει ακόμη ότι η εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές, όσον αφορά το ζήτημα του καθορισμού της δέουσας ισορροπίας μεταξύ της ελευθερίας εκφράσεως και του σκοπού προστασίας της υγείας, ποικίλλει για κάθε ένα από τους σκοπούς που δικαιολογούν τον περιορισμό του δικαιώματος αυτού και ανάλογα με τη φύση των εμπλεκόμενων δραστηριοτήτων (απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2006, Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-380/03, Συλλογή, EU:C:2006:772, σκέψη 155· βλ., επίσης, απόφαση της 2ας Απριλίου 2009, Damgaard, C-421/07, Συλλογή, EU:C:2009:222, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Κατ' εφαρμογήν της νομολογίας αυτής, πρέπει επίσης να αναγνωρισθεί στην Επιτροπή ευρεία εξουσία εκτιμήσεως σε ότι αφορά ειδικά την εμπορική χρήση της ελευθερίας εκφράσεως, ιδίως σε διαφημιστικά μηνύματα (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα N. Jääskinen στην υπόθεση Neptune Distribution, σκέψη 68 ανωτέρω, EU:C:2015:460, σημείο 55).
- 82 Συναφώς, όσον αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία, σε περίπτωση πλήρους απαγορεύσεως διαφημίσεως, πρέπει να πραγματοποιείται αυστηρός έλεγχος της αναλογικότητας, είναι μεν αληθές ότι, βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/2006, οι ισχυρισμοί επί θεμάτων υγείας απαγορεύονται, εκτός εάν συνάδουν προς τις γενικές απαιτήσεις του κεφαλαίου II του ως άνω κανονισμού και τις ειδικές απαιτήσεις του κεφαλαίου IV του ίδιου κανονισμού και εάν έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό και περιλαμβάνονται στους καταλόγους επιτρεπόμενων ισχυρισμών που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του ίδιου κανονισμού. Παρά όμως τα όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η θέσπιση από τον κανονισμό 1924/2006 της αρχής της απαγορεύσεως των ως άνω ισχυρισμών υγείας που συνοδεύεται από δυνατότητα εγκρίσεως δεν συνιστά πλήρη απαγόρευση διαφημίσεως. Εξάλλου, υφίστανται ήδη ισχυρισμοί υγείας τους οποίους δύναται να χρησιμοποιήσει η προσφεύγουσα. Ειδικότερα, ο κανονισμός (ΕΕ) 432/2012 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2012, σχετικά με τη θέσπιση καταλόγου επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα, εξαιρουμένων όσων αφορούν τη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης ασθένειας και την ανάπτυξη και υγεία των παιδιών (ΕΕ L 136, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/7 της Επιτροπής, της 6ης Ιανουαρίου 2015 (ΕΕ L 3,

σ. 3), προβλέπει επιτρεπόμενους ισχυρισμούς υγείας σχετικά με διαλύματα υδατανθράκων-ηλεκτρολυτών καθώς και σχετικά με το αποτέλεσμα των υδατανθράκων όσον αφορά την αποκατάσταση της φυσιολογικής λειτουργίας των μυών έπειτα από μεγάλη καταπόνηση.

- 83 Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνεται, σχετικά με την παραπομπή της προσφεύγουσας στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/13 και στην απόφαση της 15ης Ιουλίου 2004, *Douwe Egberts* (C-239/02, Συλλογή, EU:C:2004:445), ότι, στη σκέψη 36 της αποφάσεως αυτής, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', της οδηγίας 2000/13 απαγορεύει οποιαδήποτε ένδειξη έχουσα σχέση με ανθρώπινες ασθένειες, ανεξάρτητα από αν αυτή μπορεί να παραπλανήσει ή όχι τον καταναλωτή, καθώς και τις ενδείξεις οι οποίες, καίτοι ουδόλως αναφέρονται σε ασθένειες, αλλά μάλλον, παραδείγματος χάριν, στην υγεία, είναι παραπλανητικές. Το Δικαστήριο επίσης αποφάνθηκε, στην απόφαση *Douwe Egberts*, προπαρατεθείσα (EU:C:2004:445, σκέψη 43), ότι μια απόλυτη απαγόρευση αναγραφής στην επισήμανση των τροφίμων ορισμένων ενδείξεων σχετικών με το αδυνάτισμα ή με ιατρικές συστάσεις, χωρίς να εξετάζεται κατά περίπτωση αν αυτές όντως μπορούν να παραπλανήσουν τον αγοραστή, θα είχε ως συνέπεια ότι τα τρόφιμα που φέρουν τις ενδείξεις αυτές δεν θα μπορούσαν να διατίθενται ελεύθερα σε κράτος μέλος, ακόμη και σε περίπτωση που οι εν λόγω ενδείξεις δεν θα ήταν παραπλανητικές. Δεδομένου ότι, εν προκειμένω, διαπιστώθηκε ακριβώς ότι οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας είναι διφορούμενοι και παραπλανητικοί, δεν είναι δυνατόν να συναχθεί, βάσει του επιχειρήματος της προσφεύγουσας σχετικά με το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2000/13 και την απόφαση *Douwe Egberts*, προπαρατεθείσα (EU:C:2004:445), ότι θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί έλεγχος της αναλογικότητας διεξοδικότερος από τον προμνησθέντα στη σκέψη 80 ανωτέρω έλεγχο.
- 84 Εξάλλου, παρά τα όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, μολονότι είναι αληθές ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού 1924/2006, η επιστημονική τεκμηρίωση αποτελεί τον κύριο παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στη χρήση ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής και υγείας, εντούτοις ο εν λόγω κανονισμός δεν προβλέπει ότι οι αιτήσεις απορρίπτονται για λόγους μη επιστημονικής φύσεως μόνο σπανίως και κατ' εξαίρεση, πράγμα που προκύπτει ιδίως από το άρθρο 18, παράγραφος 4, του ως άνω κανονισμού. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε (βλ. σκέψη 25 ανωτέρω) ότι από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι, οσάκις λαμβάνει απόφαση επί αιτήσεως εγκρίσεως ισχυρισμού υγείας, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τρία στοιχεία, δηλαδή, πρώτον, την εκτιθέμενη στη γνώμη της EFSA επιστημονική αξιολόγηση, δεύτερον, κάθε συναφή διάταξη του δικαίου της Ένωσης και, τρίτον, άλλους θεμιτούς παράγοντες που αφορούν το υπό εξέταση θέμα.
- 85 Δεύτερον, σε ό,τι αφορά τους επιδιωκόμενους από τον προσβαλλόμενο κανονισμό σκοπούς, διαπιστώνεται ότι νομική βάση του είναι το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006. Από το άρθρο 1, παράγραφος 1, και από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 36 του κανονισμού 1924/2006 προκύπτει ότι σκοπός του εν λόγω κανονισμού είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ως προς τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας προσφέροντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 18 του κανονισμού 1924/2006, η προστασία της υγείας συγκαταλέγεται μεταξύ των κύριων σκοπών του ως άνω κανονισμού (απόφαση *Deutsches Weintor*, σκέψη 55 ανωτέρω, EU:C:2012:526, σκέψη 45). Κατά την αιτιολογική σκέψη 9 του ίδιου κανονισμού, οι αρχές που καθιερώνονται με αυτόν έχουν σκοπό να εξασφαλίζουν υψηλού επιπέδου προστασία του καταναλωτή, να του παρέχουν την αναγκαία πληροφόρηση ώστε να επιλέγει έχοντας πλήρη επίγνωση των δεδομένων, καθώς και να δημιουργήσουν ίσους όρους ανταγωνισμού στη βιομηχανία τροφίμων. Η αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 1924/2006 ορίζει ότι είναι σημαντικό οι ισχυρισμοί για τα τρόφιμα να είναι κατανοητοί από τον καταναλωτή και είναι σκόπιμο να προστατεύονται όλοι οι καταναλωτές από τους παραπλανητικούς ισχυρισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, η Επιτροπή αρνήθηκε να εγκρίνει τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας ακριβώς για να προστατεύσει τους καταναλωτές από διφορούμενους ή παραπλανητικούς ισχυρισμούς.

- 86 Τρίτον, επισημαίνεται ότι από την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν αποδεικνύεται πρόδηλη ακαταλληλότητα του προσβαλλόμενου κανονισμού σε σχέση με τους σκοπούς αυτούς.
- 87 Ειδικότερα, πρώτον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας έπρεπε τουλάχιστον να εγκριθούν συνοδευόμενοι από περιοριστικούς όρους ή δηλώσεις που αποτελούν λιγότερο αυστηρό μέτρο, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή κακώς έκρινε, στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, ότι αυτό ήταν αδύνατον, διότι οι ανωτέρω περιοριστικοί όροι ή δηλώσεις δεν θα αρκούσαν για να ελαττώσουν την προκαλούμενη από τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας σύγχυση των καταναλωτών και, κατά συνέπεια, οι ως άνω ισχυρισμοί δεν θα έπρεπε να εγκριθούν. Όπως διαβεβαιώνει η Επιτροπή, η έγκριση των επίδικων ισχυρισμών υγείας που ενθαρρύνουν την κατανάλωση σακχάρων, σε συνδυασμό με μια υποχρεωτική δήλωση που θα καλούσε, κατ' ουσίαν, σε μείωση της κατανάλωσης σακχάρων ή σε προσοχή όσον αφορά τις καταναλούμενες ποσότητες σακχάρων, θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές. Αυτή καθεαυτή η αναγραφή ποσοτικών ανωτάτων ορίων ή προειδοποιήσεων σε προϊόν το οποίο αποτελεί σημαντική πηγή σακχάρων και το οποίο ταυτοχρόνως θα έφερε ισχυρισμό υγείας ο οποίος θα του προσέδιδε μια θετική εικόνα, οπότε το προϊόν αυτό θα έδινε στους καταναλωτές την εντύπωση ότι έχει θρεπτικά, φυσιολογικά ή άλλα πλεονεκτήματα για την υγεία, θα αποτελούσε αντίφαση και δεν θα εξασφάλιζε την τήρηση των γενικώς αποδεκτών αρχών της διατροφής και της υγείας που έχουν ως αντικείμενο τη μείωση της κατανάλωσης σακχάρων.
- 88 Σε ό,τι αφορά, ιδίως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή βαρυνόταν με την απόδειξη του ότι, εν προκειμένω, ουδείς όρος, δήλωση ή προειδοποίηση δεν μπορούσε να εγγυηθεί επαρκή προστασία των καταναλωτών, επισημαίνεται επιπλέον ότι, βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 2, τρίτη περίοδος, του κανονισμού 1924/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 3, στοιχείο στ', του ως άνω κανονισμού, η προσφεύγουσα θα μπορούσε να συμπεριλάβει στις αιτήσεις της πρόταση περί ειδικών όρων χρήσης, πράγμα που ωστόσο δεν έπραξε.
- 89 Δεύτερον, στο μέτρο που η προσφεύγουσα παραπέμπει στη νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 24ης Νοεμβρίου 1993, Keck και Mithouard, C-267/91 και C-268/91, Συλλογή, EU:C:1993:905· της 9ης Φεβρουαρίου 1999, van der Laan, C-383/97, Συλλογή, EU:C:1999:64, και Douwe Egberts, σκέψη 83 ανωτέρω, EU:C:2004:445), η οποία προβλέπει ότι, σε περίπτωση εθνικής απαγορεύσεως διαφημίσεως, η προστασία των καταναλωτών θα μπορούσε να εξασφαλίζεται επαρκώς με κατάλληλη υποχρέωση σημάσεως όπως είναι επί παραδείγματι η επισήμανση διά της οποίας εξασφαλίζεται η διαφάνεια όσον αφορά τις πραγματοποιούμενες στους καταναλωτές προσφορές, ούτε αυτή η επιχειρηματολογία της μπορεί να γίνει δεκτή.
- 90 Ειδικότερα, η νομολογία αυτή αφορά εθνικά μέτρα ως προς τα οποία δεν έχει χωρήσει εναρμόνιση. Εν προκειμένω όμως υπενθυμίζεται ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός έχει ως νομική βάση το άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 1924/2006. Ο δε κανονισμός 1924/2006 στηρίζεται στο άρθρο 95 ΕΚ, κατά το οποίο ο νομοθέτης εκδίδει τα μέτρα τα σχετικά με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που έχουν ως αντικείμενο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Υπογραμμίζεται, συναφώς, ότι το άρθρο 168, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας του ανθρώπου και ότι το άρθρο 95, παράγραφος 3, ΕΚ, καθώς και το άρθρο 114, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ επιτάσσουν ρητώς όπως, στο πλαίσιο της πραγματοποιούμενης εναρμόνισης, κατοχυρώνεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου (βλ. απόφαση Alliance for Natural Health κ.λπ., σκέψη 30 ανωτέρω, EU:C:2005:449, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 91 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή όφειλε, κάνοντας χρήση της εξουσίας της εκτιμήσεως, να αλλάξει τη διατύπωση της προτάσεως των επίδικων ισχυρισμών υγείας. Κατά την προσφεύγουσα, θα απαιτούνταν μόνο να διατηρηθεί ο πυρήνας του ισχυρισμού υγείας βάσει της επιστημονικής του τεκμηρίωσης. Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν αναφέρει

καμία διατύπωση των επίδικων ισχυρισμών υγείας την οποία θα έπρεπε να είχε εξετάσει η Επιτροπή. Αφετέρου, κατά την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, ακριβώς το ουσιώδες περιεχόμενο των επίδικων ισχυρισμών υγείας ήταν ασυμβίβαστο προς τις γενικώς αποδεκτές αρχές της διατροφής και της υγείας. Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί.

- 92 Τέταρτον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία ο προσβαλλόμενος κανονισμός θίγει τις ελευθερίες που αναγνωρίζονται στα άρθρα 6 και 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, τα οποία αφορούν το δικαίωμα στην ελευθερία και στην ασφάλεια καθώς και την επιχειρηματική ελευθερία, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα απλώς επικαλείται αφηρημένα παράβαση των εν λόγω διατάξεων στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως. Η παράβαση όμως των άρθρων 6 και 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αποτελεί αυτοτελή λόγο ακυρώσεως, ανεξάρτητο από τον υπό κρίση λόγο ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας. Κατά το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει εφαρμογή στη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού, και κατά το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει μεταξύ άλλων να περιέχει συνοπτική έκθεση των λόγων των οποίων γίνεται επίκληση. Για τον λόγο αυτό, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να διευκρινίζει σε τι συνίσταται ο λόγος ακυρώσεως στον οποίο στηρίζεται η προσφυγή, πράγμα που σημαίνει ότι μόνο η αφηρημένη επίκλησή του δεν ανταποκρίνεται στις επιταγές του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του Κανονισμού Διαδικασίας (βλ. απόφαση της 30ής Απριλίου 2014, Hagenmeyer και Hahn κατά Επιτροπής, T-17/12, Συλλογή, EU:T:2014:234, σκέψη 99 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εξ αυτού συνάγεται ότι η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας περί παραβάσεως των άρθρων 6 και 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 93 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι, μολονότι είναι αληθές ότι η απαγόρευση των επίδικων ισχυρισμών υγείας επιβάλλει ορισμένους περιορισμούς στην επαγγελματική δραστηριότητα της προσφεύγουσας ως προς συγκεκριμένο ζήτημα, πάντως ο σεβασμός των ελευθεριών αυτών διασφαλίζεται ως προς τις ουσιώδεις πτυχές τους. Ειδικότερα, ο προσβαλλόμενος κανονισμός ουδόλως απαγορεύει την παραγωγή και εμπορία ή τη διαφήμιση των προϊόντων της προσφεύγουσας, αλλά απλώς, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 1924/2006, θέτει όρια όσον αφορά την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των εν λόγω τροφίμων χάριν προστασίας της δημόσιας υγείας που συνιστά σκοπό γενικού συμφέροντος ικανό να δικαιολογήσει τον περιορισμό μιας θεμελιώδους ελευθερίας (βλ. απόφαση Deutsches Weintor, σκέψη 55 ανωτέρω, EU:C:2012:526, σκέψη 49 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Επομένως, η άρνηση εγκρίσεως των επίδικων ισχυρισμών υγείας ουδόλως θίγει την ίδια την υπόσταση των αναγνωριζόμενων στα άρθρα 6 και 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ελευθεριών και πρέπει να θεωρηθεί συμβατή με την απαίτηση για συγκεκριασμό μεταξύ των διαφόρων εχόντων εφαρμογή θεμελιωδών δικαιωμάτων και για ορθή εξισορρόπηση των δικαιωμάτων αυτών (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση Deutsches Weintor, σκέψη 55 ανωτέρω, EU:C:2012:526, σκέψεις 56 έως 59).
- 94 Πέμπτον, στο μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόρριψη της αιτήσεώς της είχε δυσανάλογο χαρακτήρα για τον λόγο ότι εμποδίστηκε να γνωστοποιήσει στους καταναλωτές στοιχεία αδιαμφισβήτητα επί της ουσίας που αφορούν τη σωματική και μυϊκή άσκηση, υπενθυμίζεται ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 9 του κανονισμού 1924/2006, οι αρχές που θεσπίζονται με τον εν λόγω κανονισμό πρέπει να εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή, να του παρέχουν την αναγκαία πληροφόρηση ώστε να επιλέγει έχοντας πλήρη επίγνωση των δεδομένων και να δημιουργούν ίσους όρους ανταγωνισμού στη βιομηχανία τροφίμων. Διαπιστώθηκε όμως ότι, αφενός, οι επίδικοι ισχυρισμοί υγείας δεν παρέχουν παρά ελλιπείς πληροφορίες, οι οποίες ακριβώς δεν επιτρέπουν στον μέσο καταναλωτή, που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος να επιλέγει έχοντας πλήρη επίγνωση των δεδομένων, και, αφετέρου, ένας

ισχυρισμός υγείας σχετικά με με το αποτέλεσμα των υδατανθράκων όσον αφορά την αποκατάσταση της φυσιολογικής λειτουργίας των μυών έπειτα από μεγάλη καταπόνηση έχει ήδη εγκριθεί (βλ. σκέψη 82 ανωτέρω). Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί.

- 95 Στο μέτρο που, στο υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα αναφέρεται στην ελευθερία πληροφόρησης που αναγνωρίζεται από το άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, επισημαίνεται, αφενός, ότι η παράβαση της διατάξεως αυτής δεν προβλήθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής και ότι συνεπώς επιχείρημα που αντλείται από μια τέτοια παράβαση πρέπει, εφόσον ουδόλως δικαιολογείται η προβολή του στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, να απορριφθεί ως απαράδεκτο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991. Αφετέρου, η δυνατότητα του καταναλωτή να ενημερωθεί για τα αποτελέσματα της γλυκόζης δεν εξαρτάται από τη χρήση των ισχυρισμών υγείας που αποτελούν το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής.
- 96 Έκτον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία η άρνηση εγκρίσεως των επίδικων ισχυρισμών υγείας ήταν απρόσφορη ως μη συμβάλλουσα στη μείωση της κατανάλωσης σακχάρων, διαπιστώθηκε (βλ. σκέψη 55 ανωτέρω) ότι τα τρόφιμα τα οποία προωθούνται με ισχυρισμούς ενδέχεται να δώσουν στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχουν περισσότερα θρεπτικά, φυσιολογικά ή άλλα πλεονεκτήματα για την υγεία από παρόμοια ή άλλα προϊόντα στα οποία δεν έχουν προστεθεί τέτοιες θρεπτικές ουσίες και άλλες ουσίες. Αυτό ενδέχεται να ενθαρρύνει τον καταναλωτή να κάνει επιλογές οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τη συνολική πρόσληψη μεμονωμένων θρεπτικών ή άλλων ουσιών κατά τρόπο αντίθετο προς τις επιστημονικές συστάσεις. Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί κατά συνέπεια να γίνει δεκτή.
- 97 Ως εκ τούτου, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισεως

- 98 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, μη εγκρίνοντας τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας, η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχείρισεως. Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή έχει εγκρίνει παρόμοιους ισχυρισμούς που αφορούσαν τη συμβολή βιταμινών και μεταλλικών αλάτων στον μεταβολισμό ενέργειας χωρίς ένδειξη ποσοτικών ανωτάτων ορίων ή προειδοποιήσεις. Εξάλλου, η Επιτροπή ενέκρινε διάφορους ισχυρισμούς για τρόφιμα των οποίων συνιστάται να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση, όπως είναι το κρέας και το ψάρι, η φρουκτόζη, η λακτουλόζη και οι πολυφαινόλες ελαιολάδου. Ακόμη, καταχώρισε στον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας δύο ισχυρισμούς υγείας σχετικούς με τα διαλύματα υδατανθράκων-ηλεκτρολυτών καθώς και έναν επιπλέον ισχυρισμό για τους υδατάνθρακες. Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ενέκρινε δύο ισχυρισμούς υγείας για τη γλυκομαννάνη (μαννάνη konjac), μολονότι η πρόσληψη του τροφίμου αυτού μπορεί να προκαλέσει πνιγμό και αιφνίδιο θάνατο.
- 99 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισεως επιτάσσει να μην αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό και να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικές καταστάσεις κατά τον ίδιο τρόπο, εκτός αν τούτο δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. αποφάσεις Alliance for Natural Health κ.λπ., σκέψη 30 ανωτέρω, EU:C:2005:449, σκέψη 115 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και Health Food Manufacturers' Association κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 30 ανωτέρω, EU:T:2015:375, σκέψη 113 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 100 Πρώτον, ως προς τους ισχυρισμούς σχετικά με τη συμβολή βιταμινών και μεταλλικών αλάτων στον μεταβολισμό ενέργειας, αληθεύει βεβαίως ότι, όπως διαβεβαιώνει η προσφεύγουσα, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012 που περιέχει τον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας, η Επιτροπή ενέκρινε, χωρίς καθορισμό όρων χρήσης του τροφίμου ή περιορισμούς της χρήσης του ή επιβολή αναγραφής πρόσθετων δηλώσεων ή προειδοποιήσεων, ισχυρισμούς υγείας κατά τους οποίους το παντοθενικό οξύ, η βιοτίνη, το ασβέστιο, ο χαλκός, ο σίδηρος, το ιώδιο, το μαγνήσιο, το

μαγγάνιο, η νιασίνη, ο φώσφορος, η ριβοφλαβίνη (βιταμίνη Β2), η θειαμίνη, η βιταμίνη Β6, η βιταμίνη Β12 και η βιταμίνη C συμβάλλουν στη φυσιολογική λειτουργία των μεταβολικών διεργασιών που αποσκοπούν στην παραγωγή ενέργειας.

- 101 Η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει όμως τον βαθμό στον οποίο η έγκριση των ισχυρισμών υγείας σχετικά με τις ως άνω βιταμίνες και μεταλλικά στοιχεία είναι παρόμοια προς την υπό κρίση περίπτωση. Συναφώς, δεν αρκεί απλώς και μόνο το γεγονός ότι, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, ο ισχυρισμός υγείας αφορά τη συμβολή μιας ουσίας στη φυσιολογική λειτουργία του μεταβολισμού ενέργειας. Όπως διαβεβαιώνει η Επιτροπή, η γλυκόζη αποτελεί θρεπτικό συστατικό διαφορετικό από τις βιταμίνες και τα μεταλλικά στοιχεία. Ενώ μπορεί να αναμένεται ότι η σε συνήθη βαθμό ισορροπημένη διατροφή δεν παρέχει τις βιταμίνες και τα μεταλλικά στοιχεία παρά μόνο σε περιορισμένη ποσότητα, η γλυκόζη εκ φύσεως αποτελεί βασικό συστατικό το οποίο περιέχεται σε μεγάλο αριθμό τροφίμων και απορροφάται από τον οργανισμό έπειτα από την αποσύνθεση των υδατανθράκων. Στο μέτρο που η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η υπερβολική κατανάλωση βιταμινών και μεταλλικών στοιχείων μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να έχει βλαπτικές συνέπειες για την υγεία, ουδόλως διευκρίνισε ποιες είναι οι περιπτώσεις αυτές και επομένως δεν απέδειξε την ύπαρξη περιπτώσεως παρόμοιας προς αυτήν της υπό κρίση υποθέσεως.
- 102 Σε ό,τι αφορά εξάλλου το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο οι επιτρεπόμενοι ισχυρισμοί υγείας σχετικά με τις βιταμίνες και τα μεταλλικά στοιχεία χρησιμοποιούνται επίσης για τρόφιμα τα οποία περιέχουν σάκχαρα, αρκεί η επισήμανση ότι οι ως άνω ισχυρισμοί δεν αναφέρονται σε αποτελέσματα των σακχάρων, οπότε δεν υφίσταται περίπτωση παρόμοια προς αυτήν της υπό κρίση υποθέσεως.
- 103 Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σχετικά με την έγκριση διαφόρων ισχυρισμών για τρόφιμα των οποίων συνιστάται να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση, πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ενέκρινε ισχυρισμό υγείας που αφορά το κρέας και το ψάρι, μολοντί γίνεται γενικώς δεκτό ότι οι καταναλωτές της Ένωσης καταναλώνουν υπερβολική ποσότητα κρέατος και δεν θα πρέπει να καταναλώνουν κρέας σε καθημερινή βάση.
- 104 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή ενέκρινε τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο το κρέας ή το ψάρι συμβάλλει στη βελτίωση της απορρόφησης του σιδήρου όταν καταναλώνεται με άλλα τρόφιμα που περιέχουν σίδηρο. Ο ισχυρισμός αυτός μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τρόφιμα που περιέχουν τουλάχιστον 50 γραμμάρια κρέατος ή ψαριού ανά μερίδα όπως αυτή ορίζεται ποσοτικά. Για να χρησιμοποιηθεί ο ισχυρισμός αυτός, θα πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή η πληροφορία ότι τα ευεργετικά αποτελέσματα εξασφαλίζονται με την κατανάλωση 50 γραμμαρίων κρέατος ή ψαριού μαζί με τρόφιμο(-α) που περιέχει(-ουν) μη αιμικό σίδηρο.
- 105 Με την επιχειρηματολογία της, η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως. Ειδικότερα, αφενός, η προσφεύγουσα ουδόλως τεκμηριώνει τα όσα προβάλλει περί υπάρξεως γενικών συστάσεων να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση κρέατος ή ψαριού. Παρά τη μνεία μελετών στο υπόμνημα απαντήσεως, διαπιστώνεται ότι οι μελέτες αυτές δεν προσκομίσθηκαν. Αφετέρου, διαπιστώνεται ότι, ενώ η γλυκόζη είναι θρεπτικό συστατικό, το κρέας και το ψάρι στα οποία αναφέρεται ο εγκριθείς ισχυρισμός υγείας είναι, όπως διαβεβαιώνει η Επιτροπή, τρόφιμα πλούσια σε θρεπτικά συστατικά και, συνεπώς, εντελώς διαφορετικά από τη γλυκόζη. Δεδομένων των ανωτέρω, δεν υφίσταται περίπτωση παρόμοια προς αυτήν της υπό κρίση υποθέσεως.
- 106 Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σχετικά με τη φρουκτόζη, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή ενέκρινε τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο η κατανάλωση τροφίμων που περιέχουν φρουκτόζη οδηγεί στη μείωση της αύξησης της γλυκόζης στο αίμα σε σύγκριση με τα τρόφιμα που περιέχουν σακχαρόζη ή γλυκόζη. Για να χρησιμοποιηθεί ο ισχυρισμός αυτός, η γλυκόζη και/ή η σακχαρόζη θα πρέπει να

έχουν αντικατασταθεί από φρουκτόζη σε ζαχαρούχα τρόφιμα ή ποτά, έτσι ώστε η μείωση της περιεκτικότητας των εν λόγω τροφίμων ή ποτών σε γλυκόζη και/ή σακχαρόζη να είναι τουλάχιστον 30 %.

- 107 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν αποδεικνύει την ύπαρξη παραβίασεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως. Ειδικότερα, όπως διαβεβαιώνει η Επιτροπή, ο εγκριθείς ισχυρισμός υγείας για τη φρουκτόζη αναφέρεται στην αντικατάσταση της γλυκόζης και/ή της σακχαρόζης από τη φρουκτόζη έτσι ώστε να μειωθεί η αύξηση της γλυκόζης στο αίμα. Δεδομένου ότι πρόκειται για την αντικατάσταση ενός σακχάρου από άλλο σάκχαρο αποτέλεσμα του οποίου είναι ο περιορισμός της αύξησεως της γλυκόζης στο αίμα, δεν υφίσταται κίνδυνος για συνολική αύξηση της κατανάλωσης σακχάρων εξαιτίας της εγκρίσεως του ισχυρισμού αυτού. Επομένως, δεν υφίσταται περίπτωση παρόμοια προς αυτήν της υπό κρίση υποθέσεως.
- 108 Τρίτον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σχετικά με τη λακτουλόζη, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή ενέκρινε τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο η λακτουλόζη συμβάλλει στην επιτάχυνση της διάβασης στο έντερο. Ο ισχυρισμός αυτός μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τρόφιμα που περιέχουν 10 γραμμάρια λακτουλόζης ανά μερίδα όπως αυτή ορίζεται ποσοτικά. Για να χρησιμοποιηθεί ο ισχυρισμός αυτός, θα πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή η πληροφορία ότι τα ευεργετικά αποτελέσματα εξασφαλίζονται με την ημερήσια πρόσληψη 10 γραμμαρίων λακτουλόζης.
- 109 Ούτε η επιχειρηματολογία αυτή αποδεικνύει ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως. Ειδικότερα, όπως διαβεβαιώνει η Επιτροπή, ο εγκριθείς ισχυρισμός υγείας για τη λακτουλόζη αναφέρεται στην υπακτική δράση αυτού του συνθετικού δισακχαρίτη καταναλούμενου σε μικρή ποσότητα. Ο ισχυρισμός αυτός εγκρίθηκε μόνο για συγκεκριμένη δόση λακτουλόζης που είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της δράσεως αυτής για την οποία οι καταναλωτές πρέπει να είναι επίσης ενήμεροι. Δεδομένης αυτής της υπακτικής δράσεως που προκύπτει με την κατανάλωση ακόμη και μικρής ποσότητας λακτουλόζης, δεν υφίσταται περίπτωση παρόμοια προς αυτήν της υπό κρίση υποθέσεως.
- 110 Τέταρτον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σχετικά με τις πολυφαινόλες ελαιολάδου, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή ενέκρινε τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο οι πολυφαινόλες ελαιολάδου συμβάλλουν στην προστασία των λιπιδίων του αίματος από το οξειδωτικό στρες. Ο ισχυρισμός αυτός μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο για το ελαιολάδο το οποίο περιέχει τουλάχιστον 5 χιλιοστόγραμμα υδροξυτυροσόλης και παραγώγων της (π.χ. σύμπλοκο ελαιουρωπαΐνης και τυροσόλης) ανά 20 γραμμάρια ελαιολάδου. Για να χρησιμοποιηθεί ο ισχυρισμός αυτός, θα πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή η πληροφορία ότι τα ευεργετικά αποτελέσματα εξασφαλίζονται με την ημερήσια πρόσληψη 20 γραμμαρίων ελαιολάδου.
- 111 Από την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν αποδεικνύεται ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως για τον λόγο ότι αντιμετώπισε, χωρίς τούτο να δικαιολογείται αντικειμενικώς, παρόμοιες καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό. Ειδικότερα, αφενός, η προσφεύγουσα ουδώς αποδεικνύει τη διατύπωση συστάσεων, σύμφωνα με τις γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές, για μείωση της κατανάλωσης πολυφαινολών ελαιολάδου όπως συμβαίνει σε σχέση με την κατανάλωση σακχάρων. Αφετέρου, είναι μεν αληθές, όπως διαβεβαιώνει η προσφεύγουσα, ότι η ποσότητα των 20 γραμμαρίων ελαιολάδου αντιπροσωπεύει περίπου το 30 % της ποσότητας αναφοράς για τη συνολική πρόσληψη λιπαρών που προβλέπεται στο παράρτημα XIII, μέρος Β, του κανονισμού 1169/2011, η οποία ανέρχεται στα 70 γραμμάρια. Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί όμως να αποδείξει ότι εν προκειμένω συντρέχουν παρόμοιες περιπτώσεις.

- 112 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως καταχωρίζοντας στον κατάλογο των επιτρεπόμενων ισχυρισμών υγείας δύο ισχυρισμούς υγείας σχετικά με τα διαλύματα υδατανθράκων-ηλεκτρολυτών καθώς και έναν επιπλέον ισχυρισμό για τους υδατάνθρακες.
- 113 Πρώτον, σε ό,τι αφορά τους δύο ισχυρισμούς υγείας για τα διαλύματα υδατανθράκων-ηλεκτρολυτών, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή ενέκρινε τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο τα διαλύματα υδατανθράκων-ηλεκτρολυτών συμβάλλουν στη διατήρηση των επιδόσεων αντοχής κατά τη διάρκεια παρατεταμένων ασκήσεων αντοχής και τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο τα διαλύματα αυτά ενισχύουν την απορρόφηση του νερού κατά τη διάρκεια σωματικής άσκησης. Για να μπορούν να φέρουν τους ισχυρισμούς αυτούς, τα διαλύματα υδατανθράκων-ηλεκτρολυτών θα πρέπει να περιέχουν 80-350 χιλιοθερμίδες ανά λίτρο από υδατάνθρακες και το 75 % τουλάχιστον της ενέργειας πρέπει να προέρχεται από υδατάνθρακες που προκαλούν υψηλή γλυκαιμική αντίδραση, όπως είναι η γλυκόζη, τα πολυμερή γλυκόζης και η σακχαρόζη. Επιπλέον, τα ποτά αυτά θα πρέπει να περιέχουν νάτριο σε ποσότητα μεταξύ 20 χιλιοστογραμμομορίων ανά λίτρο (460 χιλιοστόγραμμα ανά λίτρο) και 50 χιλιοστογραμμομορίων ανά λίτρο (1150 χιλιοστόγραμμα ανά λίτρο) και να έχουν ωσμωτικότητα κατά βάρος μεταξύ 200-330 χιλιοστοωσμωλών ανά χιλίογραμμο νερού.
- 114 Συναφώς, αφενός, διαπιστώνεται ότι οι δύο εγκριθέντες ισχυρισμοί υγείας δεν αφορούν τη γλυκόζη αυτή καθαυτή, αλλά διαλύματα υδατανθράκων-ηλεκτρολυτών τα οποία είναι ειδικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε πλαίσιο παρατεταμένης προπόνησης αντοχής και σωματικής άσκησης. Αφετέρου, μολονότι είναι αληθές ότι, για τρεις από τους πέντε ισχυρισμούς υγείας που ζητήθηκαν από την προσφεύγουσα, ο πληθυσμός-στόχος αποτελείται από υγιείς και δραστήριους άνδρες και γυναίκες προπονημένους στην άθληση αντοχής (βλ. σκέψη 3 ανωτέρω), εντούτοις ισχυρισμοί υγείας σχετικά με τη γλυκόζη αυτή καθαυτή, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν από οποιονδήποτε υπεύθυνο επιχειρήσεως τροφίμων για προϊόντα με βάση τη γλυκόζη τα οποία προορίζονται για τον γενικό πληθυσμό, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 5, του κανονισμού 1924/2006. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι από τη διαφήμιση της προσφεύγουσας για τα προϊόντα της, την οποία προσκόμισε η Επιτροπή, προκύπτει ότι στον πληθυσμό-στόχο συγκαταλέγονται επίσης και τα παιδιά και οι μαθητές. Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δύναται να χρησιμοποιήσει για τα προϊόντα της τους δύο εγκριθέντες ισχυρισμούς υγείας, εφόσον πληρούνται οι όροι χρήσεως. Δεδομένων των ανωτέρω, δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη διαφορετικής μεταχειρίσεως παρόμοιων περιπτώσεων. Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί.
- 115 Δεύτερον, ως προς τον ισχυρισμό υγείας για τους υδατάνθρακες, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή ενέκρινε τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο οι υδατάνθρακες συμβάλλουν στην αποκατάσταση της φυσιολογικής λειτουργίας των μυών (σύσπαση) έπειτα από ιδιαίτερα εντατική και/ή παρατεταμένη σωματική άσκηση, η οποία επιφέρει μυϊκή κόπωση και εξάντληση των αποθεμάτων γλυκογόνου στους σκελετικούς μυς. Ο ισχυρισμός μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τρόφιμα που παρέχουν υδατάνθρακες οι οποίοι μεταβολίζονται από τον ανθρώπινο οργανισμό (εξαιρουμένων των πολυολών). Πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή η πληροφορία ότι τα ευεργετικά αποτελέσματα εξασφαλίζονται με την κατανάλωση υδατανθράκων, από όλες τις πηγές, σε συνολική πρόσληψη 4 γραμμαρίων ανά χιλίογραμμο βάρους σώματος, σε δόσεις, κατά τις πρώτες τέσσερις ώρες και το αργότερο έξι ώρες έπειτα από εξαιρετικά εντατική και/ή παρατεταμένη σωματική άσκηση, η οποία επιφέρει μυϊκή κόπωση και εξάντληση των αποθεμάτων γλυκογόνου στους σκελετικούς μυς. Ο ισχυρισμός μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τρόφιμα που προορίζονται για ενήλικους οι οποίοι έχουν επιδοθεί σε ιδιαίτερα εντατική και/ή παρατεταμένη σωματική άσκηση, η οποία επιφέρει μυϊκή κόπωση και εξάντληση των αποθεμάτων γλυκογόνου στους σκελετικούς μυς.

- 116 Μολονότι είναι αληθές ότι, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η γλυκόζη είναι υδατάνθρακας, εντούτοις οι ζητηθέντες από την προσφεύγουσα ισχυρισμοί υγείας αφορούν τη φυσιολογική λειτουργία του μεταβολισμού παραγωγής ενέργειας κατά τη διάρκεια σωματικής άσκησης, χωρίς να προσδιορίζεται ειδικά η ένταση ή η διάρκεια της άσκησης αυτής ή να περιγράφονται οι ιδιαίτερες φυσιολογικές διαδικασίες του μεταβολισμού των αθλητών, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στην περίπτωση του εγκριθέντος ισχυρισμού υγείας για τους υδατάνθρακες. Όπως διαπιστώθηκε (βλ. σκέψη 88 ανωτέρω), με την αίτησή της εγκρίσεως, η προσφεύγουσα μπορούσε να προτείνει ειδικούς όρους χρήσης για τους ισχυρισμούς υγείας τους οποίους ζητούσε, πράγμα που ωστόσο δεν έπραξε. Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δύναται να χρησιμοποιήσει τον ως άνω εγκριθέντα ισχυρισμό υγείας για τα προϊόντα της, εφόσον πληρούνται οι όροι χρήσεως. Συνεπώς, εφόσον δεν υφίστανται παρόμοιες περιπτώσεις, δεν μπορεί να κριθεί ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.
- 117 Τέταρτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή ενέκρινε δύο ισχυρισμούς υγείας για τη γλυκομαννάνη (μαννάνη κοης), μολονότι η πρόσληψη του τροφίμου αυτού μπορεί να προκαλέσει πνιγμό και αιφνίδιο θάνατο.
- 118 Διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού 432/2012, η Επιτροπή ενέκρινε τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο η γλυκομαννάνη (μαννάνη κοης) συμβάλλει στη διατήρηση των φυσιολογικών επιπέδων χοληστερόλης στο αίμα και τον ισχυρισμό υγείας κατά τον οποίο η γλυκομαννάνη (μαννάνη κοης), στο πλαίσιο διαίτας μειωμένων θερμίδων, συμβάλλει στην απώλεια βάρους. Είναι μιν αληθές ότι η χρήση των ως άνω ισχυρισμών υγείας δεν επιτράπηκε από την Επιτροπή παρά μόνο με τη συνοδεία προειδοποιήσεως για τα άτομα με δυσκολίες κατάποσης ή σε περίπτωση κατανάλωσης χωρίς επαρκή πρόσληψη υγρών. Συνιστάται η λήψη με επαρκή ποσότητα νερού ώστε να εξασφαλίζεται ότι η ουσία φθάνει στο στομάχι. Δεδομένου όμως ότι από μια γνώμη της EFSA σχετικά με την εν λόγω ουσία προκύπτει ότι αυτή δεν απαντά φυσιολογικά στα τρόφιμα, αλλά αποτελεί πρόσθετο τροφίμων το οποίο χρησιμοποιείται ως γαλακτωματοποιητής και πυκνωτικό μέσο ενώ επίσης προσλαμβάνεται ως συμπλήρωμα διατροφής, πράγμα που δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη διαφορετικής μεταχειρίσεως παρόμοιων περιπτώσεων.
- 119 Πέμπτον, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία την οποία προέβαλε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση όσον αφορά σχέδιο κανονισμού το οποίο αφορά ισχυρισμό για την καφεΐνη. Ειδικότερα, αφενός, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή υιοθέτησε το εν λόγω σχέδιο. Αφετέρου, δεδομένου ότι δεν προσκομίσθηκε το σχέδιο αυτό, η προσφεύγουσα ουδόλως απέδειξε την ύπαρξη περιπτώσεως παρόμοιας προς αυτήν της υπό κρίση υποθέσεως.
- 120 Τέλος, επισημαίνεται ότι από την αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού 432/2012 προκύπτει ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να εγκρίνει ισχυρισμό σχετικά με την επίδραση των λιπών στη φυσιολογική απορρόφηση των λιποδιαλυτών βιταμινών και άλλο ισχυρισμό σχετικά με την επίδραση του νατρίου στη διατήρηση της φυσιολογικής λειτουργίας των μυών, κατ' ουσίαν για τους ίδιους λόγους με αυτούς που εκτίθενται στην αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού όσον αφορά τους ζητηθέντες από την προσφεύγουσα ισχυρισμούς υγείας. Εξάλλου, σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση των σακχάρων από την Επιτροπή, διαπιστώνεται ότι από το παράρτημα του κανονισμού 432/2012 προκύπτει ότι ένας ισχυρισμός υγείας για τους υδατάνθρακες επιτράπηκε μόνο με τη συνοδεία ειδικών όρων χρήσεως που περιορίζουν τη χρήση του σε τρόφιμα τα οποία ανταποκρίνονται στους ισχυρισμούς διατροφής «Χαμηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα» ή «Χωρίς προσθήκη σακχάρων» που περιλαμβάνονται στο παράρτημα του κανονισμού 1924/2006. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 18 του κανονισμού 432/2012, στα μέτρα που προβλέπονται στον ως άνω κανονισμό δεν αντιτάχθηκε ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο, που είναι τα θεσμικά όργανα τα οποία εξέδωσαν τον κανονισμό 1924/2006.
- 121 Συνεπώς, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

- 122 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν εκπλήρωσε επαρκώς την υποχρέωση αιτιολογήσεως την οποία υπέχει. Ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν προσδιορίζει συγκεκριμένα τα επιχειρήματα τα οποία περιέχονταν στις υποβληθείσες από την ίδια και από την BSNA παρατηρήσεις ούτε το πώς τα επιχειρήματα αυτά ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή. Από την έχουσα τελείως τυπικό χαρακτήρα άρνηση μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της τα εν λόγω επιχειρήματα. Εξάλλου, από τον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή διέκρινε μεταξύ των διαφόρων στοχευόμενων ομάδων προσώπων. Κατά την προσφεύγουσα, ο προσβαλλόμενος κανονισμός καταδεικνύει μάλλον ότι η Επιτροπή δεν έλεγξε σε επαρκή βαθμό αυτοτελώς τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από την ίδια και από την BSNA. Λόγω της ελλιπούς αιτιολογίας του προσβαλλόμενου κανονισμού, δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό πώς η Επιτροπή εξέτασε τα επιχειρήματα που εκτέθηκαν με τις ως άνω παρατηρήσεις. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν εξήγησε τον λόγο για τον οποίο η έγκριση των επίδικων ισχυρισμών υγείας, συνοδευόμενη είτε από ιδιαίτερους όρους είτε από πρόσθετες εξηγήσεις ή προειδοποιήσεις, δεν μπορούσε να αποτελέσει ένα λιγότερο αυστηρό μέτρο.
- 123 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία που επιβάλλει το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και να εκθέτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα, αφενός, στους ενδιαφερόμενους να λάβουν γνώση των δικαιολογητικών λόγων του ληφθέντος μέτρου και, αφετέρου, στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η υποχρέωση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως. Δεν είναι απαραίτητο η αιτιολογία να αναφέρεται συγκεκριμένα σε όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του γράμματός της, αλλά και βάσει του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται, καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα. Ιδίως, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει θέση επί όλων των επιχειρημάτων που προβάλλουν ενώπιόν της οι ενδιαφερόμενοι, αλλά αρκεί να εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές εκτιμήσεις που έχουν αποφασιστική σημασία για την όλη οικονομία της αποφάσεως (βλ. απόφαση Hagenmeyer και Hahn κατά Επιτροπής, σκέψη 92 ανωτέρω, EU:T:2014:234, σκέψη 173 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 124 Πρώτον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία η αιτιολογία του προσβαλλόμενου κανονισμού δεν προσδιορίζει συγκεκριμένα τα επιχειρήματα τα οποία περιέχονταν στις υποβληθείσες από την ίδια και από την BSNA παρατηρήσεις ούτε το πώς τα επιχειρήματα αυτά ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή, επισημαίνεται ότι στην αιτιολογική σκέψη 17 του προσβαλλόμενου κανονισμού αναφέρεται ότι κατά τον καθορισμό των μέτρων που προβλέπονται στον προσβαλλόμενο κανονισμό ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια της προσφεύγουσας και του κοινού τα οποία παρέλαβε η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού 1924/2006. Η αιτιολογία αυτή πληροί τις απαιτήσεις που θέτει η διαλαμβανόμενη στη σκέψη 123 ανωτέρω νομολογία. Ειδικότερα, από την ως άνω νομολογία προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν υποχρεούτο να λάβει θέση επί όλων των επιχειρημάτων που προέβαλαν ενώπιόν της οι ενδιαφερόμενοι, αλλά αρκούσε να εκθέσει τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές εκτιμήσεις που έχουν αποφασιστική σημασία για την όλη οικονομία της αποφάσεως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση Hagenmeyer και Hahn κατά Επιτροπής, σκέψη 92 ανωτέρω, EU:T:2014:234, σκέψη 179). Εν προκειμένω, οι λόγοι για τους οποίους απορρίφθηκαν οι αιτήσεις εγκρίσεως των επίδικων ισχυρισμών υγείας εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 4 έως 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού, όπου παρουσιάζονται οι αιτήσεις της προσφεύγουσας, τα συμπεράσματα της EFSA για τους διάφορους επίδικους ισχυρισμούς υγείας καθώς και τα ζητήματα διαχειρίσεως του κινδύνου, βάσει των οποίων δεν χορηγήθηκαν τελικώς οι εγκρίσεις παρά τις θετικές γνώμες της EFSA. Η ως άνω αιτιολογία παρέσχε τη δυνατότητα, στη μεν προσφεύγουσα να λάβει γνώση των δικαιολογητικών λόγων του ληφθέντος μέτρου, στο δε Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.

- 125 Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας κατά την οποία η Επιτροπή δεν έλεγξε σε επαρκή βαθμό αυτοτελώς τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από την ίδια και από την BSNA, επισημαίνεται ότι το ζήτημα της υποχρέωσης αιτιολογήσεως διαφέρει από το ζήτημα της βασιμότητας των στοιχείων αιτιολογίας της προσβαλλομένης πράξεως. Το επιχείρημα περί ανεπαρκούς εξετάσεως των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν από την προσφεύγουσα και από τους ενδιαφερόμενους τρίτους άπτεται της ουσιαστικής νομιμότητας του προσβαλλόμενου κανονισμού και επομένως δεν μπορεί να διαπιστωθεί βάσει του επιχειρήματος αυτού παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση Hagenmeyer και Hahn κατά Επιτροπής, σκέψη 92 ανωτέρω, EU:T:2014:234, σκέψη 181 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εν πάση περιπτώσει, από το γεγονός ότι η Επιτροπή έκρινε ότι οι παρατηρήσεις της προσφεύγουσας ήταν επιστημονικής φύσεως και τις διαβίβασε για τον λόγο αυτό στην EFSA προκειμένου αυτή να λάβει θέση (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω), ενώ δεν διαβίβασε στην EFSA τις παρατηρήσεις της BSNA, μπορεί να συναχθεί, ελλείψει οποιουδήποτε λυσιτελούς στοιχείου που να στηρίζει την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας, ότι η Επιτροπή εξέτασε επαρκώς όλες τις παρατηρήσεις που είχαν περιέλθει ενώπιόν της δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 6, του κανονισμού 1924/2006.
- 126 Τρίτον, στο μέτρο που η προσφεύγουσα επικαλείται παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως καθόσον από τον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή διέκρινε μεταξύ των διαφόρων στοχευόμενων ομάδων προσώπων, η επιχειρηματολογία της πρέπει επίσης να απορριφθεί. Ειδικότερα, αφενός, οι αιτιολογικές σκέψεις 5, 7, 9, 11 και 13 του προσβαλλόμενου κανονισμού αναφέρονται στις επιστημονικές γνώμες της EFSA για τους επίδικους ισχυρισμούς υγείας οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τον υποδειχθέντα από την προσφεύγουσα πληθυσμό-στόχο του κάθε ισχυρισμού υγείας που είχε ζητήσει. Αφετέρου, από την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει ότι οι διάφοροι πληθυσμοί-στόχοι τους οποίους είχε αναφέρει η προσφεύγουσα στις αιτήσεις της περί εγκρίσεως των επίδικων ισχυρισμών υγείας δεν είχαν θεμελιώδη σημασία για την όλη οικονομία της απορριπτικής αποφάσεως της Επιτροπής.
- 127 Τέταρτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε τον λόγο για τον οποίο η έγκριση των επίδικων ισχυρισμών υγείας, συνοδευόμενη από ιδιαίτερους όρους, πρόσθετες εξηγήσεις ή προειδοποιήσεις, δεν θα μπορούσε να αποτελέσει ένα λιγότερο αυστηρό μέτρο. Η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει επίσης να απορριφθεί. Ειδικότερα, από την αιτιολογική σκέψη 14 του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει επαρκώς κατά νόμον ότι, κατά την Επιτροπή, η έγκριση των ζητηθέντων από την προσφεύγουσα ισχυρισμών υγείας θα οδηγούσε σε αντικρουόμενα μηνύματα και σύγχυση για τους καταναλωτές.
- 128 Συνεπώς, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 129 Βάσει όλων των ανωτέρω, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 130 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**

2) Καταδικάζει την Dextro Energy GmbH & Co. KG στα δικαστικά έξοδα.

Dittrich

Szwarcz

Tomljenović

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 16 Μαρτίου 2016.

(υπογραφές)